

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทต่อไปนี้จะเป็นการนำเสนอเอกสารที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า รวมทั้งงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการวิเคราะห์ ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. การแปลกับการสื่อสาร
2. ความหมายและขอบข่ายทฤษฎีการแปล
3. กลวิธีการแปล
4. การแปลวรรณกรรม
5. นวนิยายเรื่อง Slumdog Millionaire และเกมชีวิต พิชิต 1,000 ล้าน
6. ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการใช้สรรพนาม "It"
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การแปลกับการสื่อสาร

ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการแปลหลายท่านได้กล่าวถึงการแปลกับการสื่อสารในแง่มุมที่คล้ายคลึงกันพอสรุปได้ดังนี้

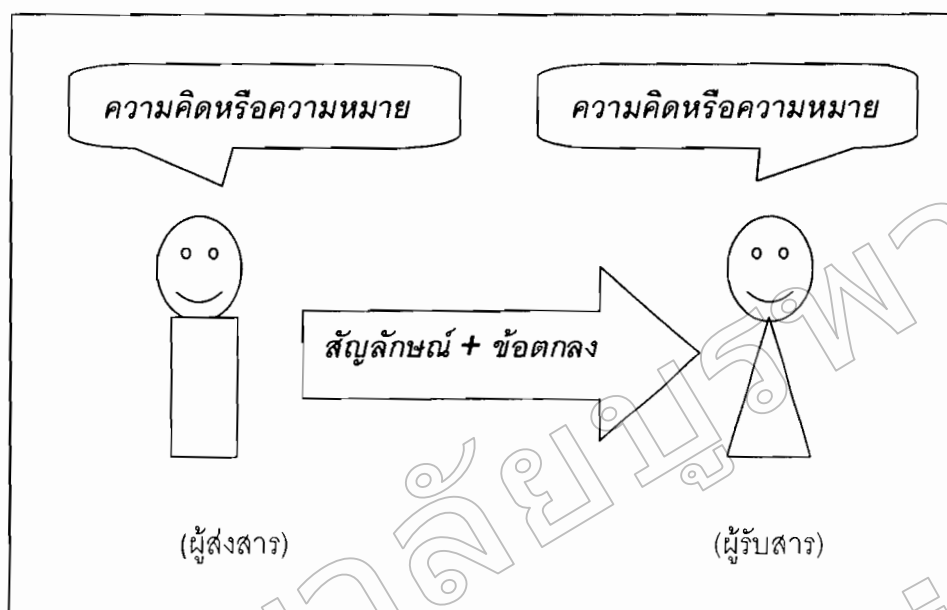
นิวมาร์ค (Newmark, 1981, pp. 62-63) กล่าวถึงการแปลกับการสื่อสารว่า การแปลภาษาต่าง ๆ เราต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละภาษา ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งในการสื่อสารทางการแปล ในที่นี้ต้องพิจารณาในด้านการสื่อสารและความหมาย สังคม และความเป็นปัจเจกบุคคล ในความแตกต่างนั้นจะอยู่ที่ว่า ผู้แปลต้องการเน้นการแปลในเรื่องอะไรหรือใช้ข้อความในระดับไหน ฯลฯ ในส่วนของการแปลเพื่อการสื่อสารนั้น ภาษาเป็นส่วนหนึ่งที่ถูกแปล ทั้งนี้ข้อความในภาษาฉบับแปลจึงต้องมีความสอดคล้องกับภาษาต้นฉบับด้วย แต่ถ้าพบคำนิยามที่ใช้เป็นคำศัพท์มาตรฐานได้ทั้งในภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปล ก็จะไม่ทำให้เกิดปัญหาต่อผู้แปล ถ้าผู้แปลถ่ายทอดความหมายออกมาแล้ว ผู้อ่านในภาษาฉบับแปลเกิดความเข้าใจนั้นหมายความว่า การสื่อสารทางการแปลเกิดผลสำเร็จมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าไม่สำเร็จหรือไม่เกิดประสิทธิภาพ ตัวผู้อ่านก็จะรับรู้ได้เองจากการอ่านข้อความหรือถ้อยคำนั้น ๆ ท้ายที่สุดแล้วความสำเร็จการสื่อสารนั้น สามารถวัดได้จริงจากปฏิกิริยาของผู้อ่านกับสิ่งที่ผู้เขียนสื่อสารผ่านข้อความในภาษาฉบับแปลนั่นเอง

เชวง จันทะเขตต์ (2528, หน้า 24) ได้กล่าวถึงการแปลกับการสื่อสารว่า การแปลเป็นการสื่อสารชนิดหนึ่ง เพราะการแปลคือ การถ่ายทอดถ้อยความที่เขียนด้วยภาษาหนึ่งโดยเอาข้อความที่เขียนด้วยอีกภาษาหนึ่งมาแทนที่ถ้อยความนั้น ในที่นี้หมายถึง สาร ซึ่งอาจเป็นข่าว ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น อารมณ์ ประสบการณ์ อย่างใดอย่างหนึ่ง นอกจากนี้การแปลยังเป็นพฤติกรรมที่เป็นกระบวนการคือ มีการเปลี่ยนแปลงและมีการต่อเนื่องกันอย่างเป็นขั้นตอนเช่นเดียวกับการสื่อสาร ข้อแตกต่างของการแปลคือ สารที่ใช้สื่อความหมายถ่ายทอดไปยังผู้รับสารนั้น

ใช้ภาษาคนละภาษากับภาษาของผู้รับสาร ถ้าจะให้ผู้รับสารเข้าใจต้องมีผู้แปลสารนั้นให้เป็นภาษาของผู้รับสารเสียก่อน

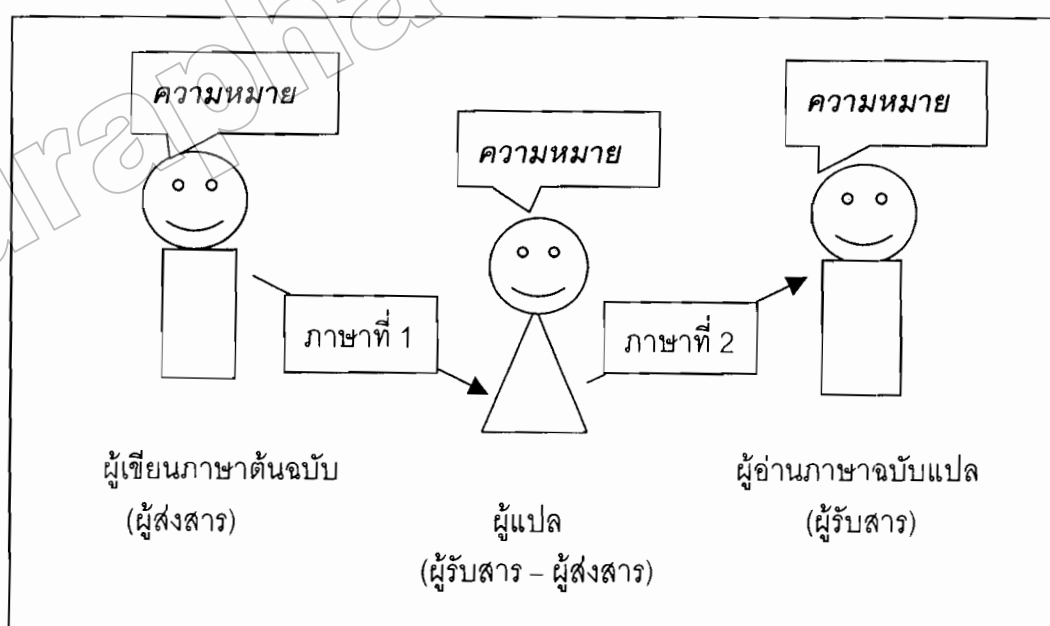
มณีรัตน์ สวัสดิ์วัฒน ญ อยุธยา (2548, หน้า 3-5) ได้กล่าวถึงการแปลกับการสื่อสารว่าการแปลเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของการใช้ภาษา เพราะมนุษย์ใช้ประโยชน์จากการแปลมาตั้งแต่สมัยโบราณในเรื่องของการติดต่อสื่อสาร ถ่ายทอดวรรณกรรม วิทยาการ เผยแพร่ความรู้ทางศาสนา หรือเพื่อการสร้างสุนทรียภาพทางภาษาในด้านการเขียนจากภาษาหนึ่งไปยังภาษาหนึ่ง ทั้งนี้มีการศึกษาวิธีที่จะทำให้การถ่ายทอดข้ามภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลงานแปลนั้นออกมาดีที่สุด จะเห็นได้จากแนวคิดและทฤษฎีการแปลที่หลากหลายซึ่งแสดงให้เห็นถึงลักษณะองค์ประกอบของรูปแบบงานเขียนในภาษาต้นฉบับและงานเขียนในภาษาฉบับแปล รวมถึงกระบวนการแปลที่ผู้แปลดำเนินการแปลภายใต้บริบทต่าง ๆ โดยจะต้องอาศัยกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งถ่ายทอดงานในภาษาต้นฉบับให้เป็นงานในภาษาฉบับแปลไปสู่ผู้อ่านซึ่งก็คือการสื่อสารประเภทนี้ประกอบไปด้วย ผู้ส่งสาร สาร และผู้รับสาร ท้ายสุดมณีรัตน์ สวัสดิ์วัฒน ญ อยุธยา (2548, หน้า 5) ยังได้กล่าวสรุปว่า การแปลและการสื่อสารว่า มีความสัมพันธ์กันเห็นได้อย่างชัดเจน เนื่องจากพฤติกรรมระหว่างมนุษย์ในการแสดงออกซึ่งความหมายความรู้ทางด้านการสื่อสาร นอกจากจะช่วยให้ผู้แปลมีความเข้าใจเรื่องการแปลได้ดียิ่งขึ้นแล้วยังสามารถใช้เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในวัตรกรรมการแปลซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับเทคโนโลยีการสื่อสาร

สัญญาวิ สายบัว (2550, หน้า 2-4) กล่าวถึงการแปลกับการสื่อสารว่า มนุษย์ผลิตภาษาขึ้นมาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารในการแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์และความรู้สึกซึ่งกันและกัน โดยเครื่องมือนี้ประกอบด้วย 1) สัญลักษณ์ที่อาจเป็นเสียง (มนุษย์พูดเมื่อต้องการสื่อความคิด) หรือตัวอักษร (มนุษย์เขียนเพื่อสื่อความคิดเมื่ออยู่ห่างกันทั้งในด้านเวลาและสถานที่) 2) กฎเกณฑ์หรือข้อตกลงในการนำเสียงหรือตัวอักษรมาประกอบกันเข้าเป็นคำที่ใช้แทนความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์ที่ฝ่ายหนึ่งอยากสื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งรับรู้หรือที่เรียกกันว่าไวยากรณ์ และ 3) ความคิด ความรู้สึก หรือประสบการณ์ซึ่งแสดงด้วยสัญลักษณ์หรือที่เรียกว่าความหมาย ดังนั้นกล่าวสรุปได้ว่า ภาษาประกอบด้วย ความหมาย คำ และข้อตกลงในการใช้คำของภาษานั้น ภาษาจะมีประโยชน์เมื่อมีผู้ต้องการใช้เพื่อการสื่อความหมาย ซึ่งจำแนกเป็น 2 ฝ่ายคือ ผู้ส่งสาร (Transmitter) และผู้รับสาร (Receiver) ซึ่งภาพในหน้าต่อไปแสดงให้เห็นกระบวนการสื่อสารของผู้ส่งสารที่มีความคิดหรือความหมายที่ต้องการสื่อไปยังผู้รับสาร ผู้ส่งสารสามารถส่งสารไปโดยวิธีการพูดหรือเขียนโดยใช้สัญลักษณ์และข้อตกลงในการใช้สัญลักษณ์ที่ทั้งสองมีร่วมกัน ถ้าไม่มีข้อผิดพลาดในการส่งสัญลักษณ์และข้อตกลง ผู้รับสารควรได้รับความหมายครบถ้วนตามที่ผู้ส่งสารต้องการ

ภาพที่ 1 การสื่อสารความหมายด้วยภาษา (สัญญาวิ สายบัว, 2542, หน้า 3)

การแปลนั้นเกี่ยวข้องกับการสื่อสารโดยการที่มีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกันนั่นคือ การสื่อความหมายโดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือ นอกจากนี้สัญญาวิ สายบัว (2550, หน้า 3-4) ยังกล่าวเพิ่มเติมถึงฐานะผู้แปลในเส้นทางของการสื่อสารนั้นจะเห็นได้ว่า ผู้แปลอยู่ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

ภาพที่ 2 การสื่อสารด้วยการแปล (สัญญาวิ สายบัว, 2542, หน้า 4)

จากภาพจะเห็นได้ว่าความหมายที่ผู้ส่งสารสื่อออกไปนั้น ผู้รับสารมิได้รับโดยตรงหากแต่รับจากผู้แปล ผู้แปลทำหน้าที่รับความหมายที่ส่งมาจากผู้ส่งสารในภาษาหนึ่งแล้วจึงนำความหมายนั้นมาส่งต่อโดยใช้อีกภาษาหนึ่งไปยังผู้รับสาร ตอนนี้ผู้แปลทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสารความหมายที่ผู้รับสารได้รับนี้ควรจะตรงกับความหมายของผู้ส่งสารคนแรกถ้าในกระบวนการสื่อสารโดยการแปลนี้เป็นไปอย่างสมบูรณ์ ไม่มีข้อบกพร่อง หรือผิดพลาดก็จะส่งผลให้การสื่อสารกับการแปลก็จะเกิดประสิทธิภาพและมีประโยชน์ที่สุด

จากแนวคิดข้างต้นกล่าวโดยสรุปว่า การแปลกับการสื่อสารนั้นมีความสัมพันธ์กันในแง่ของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทางด้านความคิดเห็น ประสบการณ์ ความรู้สึก เป็นต้น ซึ่งจะถูกถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของการเขียนในภาษาหนึ่ง แต่ถ้าผู้รับสารเป็นบุคคลที่ใช้อีกภาษาหนึ่งอาจไม่เข้าใจหรือไม่สามารถเข้าถึงความหมายที่แท้จริงของสาร จึงมีความจำเป็นต้องมีกระบวนการแปลมาเกี่ยวข้องเพื่อให้การสื่อสารสามารถเข้าถึงบุคคลหนึ่งในอีกภาษาหนึ่ง สำหรับการสื่อสารนี้ประกอบ ผู้ส่งสาร สาร และผู้รับสาร ส่วนในขั้นตอนการสื่อสารถ้าองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งดำเนินการสื่อสารอย่างไม่สมบูรณ์ มีความผิดพลาด บกพร่อง หรือเข้าไม่ถึงความหมายที่แท้จริงของสารนั้นก็จะเป็นสาเหตุที่ทำให้การสื่อสารไม่สมบูรณ์และไม่ประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง

ความหมายและขอบข่ายทฤษฎีการแปล

ในที่นี้ขอยกคำจำกัดความของการแปลซึ่งนักทฤษฎีที่สำคัญหลายท่านที่ได้ให้ความหมายและขอบข่ายการแปลดังต่อไปนี้

แคทฟอร์ด (Catford, 1965, p. 1) กล่าวถึงการแปลว่า เป็นกระบวนการหนึ่งที่ได้กระทำต่อภาษาคือ กระบวนการที่นำเอาข้อความที่เขียนด้วยภาษาหนึ่งไปแทนที่ข้อความอีกภาษาหนึ่ง

นิวมาร์ก (Newmark, 1981, p.7) กล่าวถึงการแปลว่า การแปลคืองานฝีมืออย่างหนึ่งในการพยายามแทนที่สารหรือข้อความในภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง

ลาร์สัน (Larson, 1984, p. 3) กล่าวว่า การแปลประกอบด้วยการส่งผ่านความหมายของภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาแปล ซึ่งทำได้โดยการเปลี่ยนรูปแบบของภาษาต้นฉบับสู่ภาษาแปล และยังคงความหมายของภาษาต้นฉบับไว้เปลี่ยนแปลงเพียงรูปแบบเท่านั้น

ไนดาและทาเบอร์ (Nida & Taber, 2003, p.12) ได้กล่าวถึงการแปลว่า เป็นการนำสารหรือความคิดในภาษาต้นฉบับมาถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปล โดยให้ความใกล้เคียงกับที่ได้สื่อไว้ในภาษาต้นฉบับให้ได้มากที่สุด ทั้งในด้านความหมายและลีลาการของเขียน

สิทธา พินิจภูวดล (2543, หน้า 13) กล่าวว่า การแปลหมายถึง การถ่ายทอดข้อความจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งโดยรักษารูปแบบ คุณค่าและความหมายในข้อความเดิมไว้อย่างครบถ้วน รวมทั้งความหมายแฝงซึ่งได้แก่ ความหมายทางวัฒนธรรม ปรัชญา ความคิด ความรู้สึก ฯลฯ

สุพรรณิ ปิ่นมณี (2546, หน้า 26) ได้กล่าวสรุปการแปลว่า การแปลเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน เมื่อผู้แปลถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งย่อมจะพบว่า ภาษาดั้งเดิมมีวิธีการที่แสดงความหมายที่ต้องการได้อย่างเป็นธรรมชาติ โดยรูปแบบนั้นอาจจะแตกต่างออกไปจากภาษาต้นฉบับ ทั้งนี้ผู้แปลสามารถเลือกได้ว่าจะใช้วิธีการแปลในรูปแบบใด

สัญญาวิ สายบัว (2550, หน้า 1) กล่าวว่า iva การแปลเป็นเรื่องของการถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับลงสู่ภาษาที่เป็นฉบับแปล ความหมายจึงเป็นเรื่องสำคัญที่สุดที่ผู้แปลจำเป็นต้องเก็บให้ได้และครบถ้วนจากภาษาต้นฉบับ เพราะความหมายที่แท้จริงที่อยู่ในภาษาต้นฉบับเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่สามารถกำหนดคุณภาพของงานแปลได้

วรรณิ แสงอร่ามเรือง (2552, หน้า 7) กล่าวว่า การแปลไม่ใช่แค่การแปลรหัสโดยผู้แปลทำหน้าที่เป็นผู้เปลี่ยนรหัสเท่านั้น และไม่ใช่ว่าการแปลเนื้อความออกเป็นท่อน ๆ ในการแปลผู้แปลต้องพิจารณาภาพรวมทั้งหมดของเนื้อความในภาษาต้นฉบับก่อน เพราะภาษาในแต่ละภาษานั้นมีความแตกต่างกัน ซึ่งในแต่ละสถานการณ์หรือบางโอกาสนั้นทำให้ต้องมีการสื่อสารทางการแปล และในการแปลจึงต้องมีการปรับตัวตามธรรมชาติเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

จากคำจำกัดความข้างต้นกล่าวสรุปการแปลได้ว่า การแปลคือการถ่ายทอดหรือการแทนที่ความหมายจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง โดยผู้แปลจะต้องคงไว้ในเรื่องของความหมาย รูปแบบ และลีลาของภาษาต้นฉบับไว้อย่างสมบูรณ์ ในการเลือกแปลด้วยวิธีใดนั้นต้องคำนึงถึงบริบท สถานการณ์และวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับและภาษาดั้งเดิมแปลเพื่อให้งานแปลนั้นสื่อความหมายออกมาผ่านงานเขียนได้สละสลวยและเป็นธรรมชาติ ดังคำกล่าวของ รัชนีโรจน์ กุลธำรง (2552, คำนำ) ที่ว่า “นักแปลที่ดีมักจะเป็นนักเขียนที่ดีด้วยเพราะการถ่ายทอดต้องใช้ทักษะและความสามารถในการเขียนเป็นสำคัญ”

กลวิธีการแปล

กลวิธีการแปลเป็นกระบวนการถ่ายทอดข้อความในรูปแบบภาษาเขียนจากภาษาต้นฉบับสู่ภาษาดั้งเดิมโดยให้มีความทัดเทียมกัน มีการเลือกใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมเพื่อรักษาความหมาย รูปแบบ และลีลาของข้อเขียนเดิมไว้ให้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านงานแปลได้รับอรรถรสเทียบเท่ากับการอ่านจากภาษาต้นฉบับ ในที่นี้มีผู้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับกลวิธีการแปลไว้หลายประการดังนี้

แคทฟอร์ด (Catford, 1965, pp. 21-25) ได้แบ่งกลวิธีการแปลออกเป็น 3 แบบคือ

1. กลวิธีการแปลตามขอบเขต (Extent) ของภาษา แยกออกเป็น

1.1 การแปลทั้งหมด (Full Translation) คือ การที่ข้อความทั้งหมดถูกแปลด้วยขั้นตอนของกระบวนการแปล ซึ่งหมายถึง ข้อความทุก ๆ ส่วนของภาษาต้นฉบับจะถูกแทนที่ด้วยเนื้อหาต่าง ๆ ของภาษาดั้งเดิม

1.2 การแปลเพียงบางส่วน (Partial Translation) คือ การที่ข้อความบางส่วนของภาษาต้นฉบับได้ถูกเหลือไว้โดยที่ไม่มีการกระทำการแปล ซึ่งข้อความที่เหลืออยู่จะถูกเปลี่ยนความหมายไปยังข้อความในภาษาดั้งเดิม

2. กลวิธีการแปลตามลำดับ (Levels) ของภาษา แยกออกเป็น

2.1 การแปลโดยทั้งหมด (Total Translation) คือ การแปลในระดับของภาษาสู่ภาษา ในที่นี้หมายถึง การที่ภาษาต้นฉบับถูกแทนที่ด้วยข้อความทั้งหมดของภาษาฉบับแปล การแทนที่ ระดับนี้รวมไปถึงเรื่อง ระบบเสียงในภาษา (Phonology) และ อักษรหรือลายมือ (Graphology)

2.2 การแปลจำกัด (Restrict Translation) คือ การแทนที่ข้อความของภาษาต้นฉบับที่ระดับมีข้อความมีความเท่าเทียมกับภาษาฉบับแปลเท่านั้น ทำให้การแปลแสดงให้เห็นได้ถึงแค่เรื่องระดับเสียง ระดับไวยากรณ์ และคำศัพท์

3. กลวิธีการแปลตามชั้น (Ranks) ของลำดับชั้นไวยากรณ์

3.1 การแปลตามชั้นขอบเขต (Rank-bound Translation) คือ การแปลในลักษณะประโยคกับประโยค กลุ่มคำต่อกลุ่มคำ คำต่อคำ และอื่น ๆ อีก แต่ลักษณะการแปลเช่น ประโยคกลุ่มคำ คำ หรือสิ่งอื่น จะต้องมีความเท่าเทียมกับจึงจะทำการแปลได้

3.2 การแปลแบบไม่มีขอบเขต (Unbounded Translation) คือ การแปลในลักษณะอิสระ เหมือนกับการแปลอิสระ (Free Translation) ซึ่งเป็นลักษณะการแปลที่สูงกว่าการแปลตามชั้นขอบเขต (Rank-bound Translation) เช่นในเรื่อง ระดับประโยคนั้นมีความซับซ้อนหรือใหญ่กว่า ดังนั้นกลวิธีการแปลจึงแตกต่างจากกลวิธีทั่วไป

ลาร์สัน (Larson, 1984, p.10) ได้กล่าวถึงกลวิธีการแปลที่มีความเกี่ยวข้องกับรูปแบบและความหมายไว้ 2 วิธีดังนี้

1. การแปลแบบยึดรูปแบบ (Form-based Translation) หรือการแปลตรงตัวอักษร (Literal Translation) เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การแปลคำต่อคำ (Word-for-word Translation) เป็นการแปลที่รักษารูปแบบของภาษาต้นฉบับ การแปลตรงตัวอักษรหรือการแปลคำต่อคำนี้จะมีประโยชน์กับคณคนที่กำลังศึกษาในเรื่องโครงสร้างเนื้อหาของภาษาต้นฉบับ เช่นเดียวกับการศึกษาในระดับบรรทัดต่อบรรทัด แต่การแปลตรงตัวอักษรนี้บางครั้งอาจไม่สามารถสื่อความของภาษาต้นฉบับได้ เพราะอาจจะไม่มีกลุ่มคำที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ให้ใช้เป็นแนวทางในการอ่านจากภาษาต้นฉบับ ซึ่งจะทำให้ข้อความไม่เป็นธรรมชาติ ยากที่จะเข้าใจ หรืออาจทำให้ไม่มีความหมาย หรือผิดความหมายได้ในภาษาฉบับแปล

ตัวอย่าง The happiness you can drink.

ความสุขที่คุณดื่มได้

(คัดลอกจากรัชนีโรจน์ กุลธำรง, 2552, หน้า 20)

อธิบายประโยคตัวอย่างได้ว่า ผู้แปลใช้วิธีการแปลตรงตัวหรือคำต่อคำตามรูปแบบโครงสร้างที่แท้จริงของภาษาต้นฉบับได้อย่างเหมาะสม โดยที่เนื้อหาที่แปลออกมาแล้วมีความสอดคล้องตามบริบทและถูกต้องตามภาษาต้นฉบับ แต่กลวิธีนี้เมื่อทำการแปลแล้วอาจจะไม่ได้ความหมาย หรือใจความในทุกประโยคเสมอไป

2. การแปลแบบยึดความหมาย (Meaning-based Translation) หรือการแปลตามธรรมชาติของภาษาแปล (Idiomatic Translation) เป็นการแปลโดยการถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นฉบับไปยังภาษาฉบับแปล ทั้งที่เนื้อความของภาษาต้นฉบับยังคงเดิม (Same Meaning) แต่เป็นการแปลที่แสดงออกถึงความเป็นธรรมชาติ (Natural Form) ทางภาษาที่ปรากฏอยู่ในภาษาฉบับแปล (Natural Form) นั้นหมายถึงการคงความหมายเดิมไว้เพียงแต่เปลี่ยนรูปแบบ

ตัวอย่าง Think Earth

คิดห่วงใยในพื้นที่โลก

(คัดลอกจากรัชนีโรจน์ กุลธำรง, 2552, หน้า 20)

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่า เป็นการแปลที่สามารถรักษาคำจากภาษาต้นฉบับไว้ได้ครบถ้วน อ่านแล้วเข้าใจง่ายในภาษาฉบับแปล เนื่องจากผู้แปลสามารถเลือกสรรคำที่เหมาะสมกับบริบท ซึ่งในบริบทของข้อความนี้เกี่ยวข้องกับการรักษาสิ่งแวดล้อม

เบเกอร์ (Baker, 1992, pp. 26-42) ได้เสนอแนะกลวิธีการแปลโดยได้รวบรวมจากนักแปลหลายท่านที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการแปลไว้ 8 ลักษณะ ดังนี้

1. การแปลโดยใช้คำที่มีความหมายกว้าง ๆ ทั่วไป (Translation by a more general word) หรือคำจากกลุ่ม (Superordinate) เป็นกลวิธีการแปลที่ธรรมดาที่สุดสำหรับการใช้ในประเภทของการแปลเนื้อความที่ไม่มีขัดแย้งกันทางภาษา โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับขอบข่ายของความหมาย

ตัวอย่าง The Cro Magnons developed a spear-throwing device that improved the range of their weapons by 30 yards.

มนุษย์โครมันยอนได้พัฒนาอาวุธที่ใช้โยนแบบหอก ซึ่งทำให้วิถีของการใช้อาวุธไกลขึ้น 30 หลา

(คัดลอกจากทิพา เทพจักรพงศ์, 2547, หน้า 63)

อธิบายได้ว่าคำว่า The Cro Magnons หมายถึง มนุษย์ยุคแรก สายพันธุ์ Homo Sapiens ของยุโรปตอนปลายของยุคหินเพลีโอลิตฮิก ถ้าผู้แปลในภาษาฉบับแปลทำการแปลโดยทับศัพท์ว่า โครมันยอนเท่านั้น ผู้อ่านอาจเกิดความไม่เข้าใจเนื่องจากไม่มีข้อมูลหรือไม่มีภูมิหลังในภาษาต้นฉบับที่เกี่ยวกับคำนี้อาจสงสัยว่า โครมันยอนหมายถึงอะไร ในที่นี้ผู้แปลทำการแปลโดยการเพิ่มจากกลุ่ม (Superordinate) ว่า “มนุษย์” เข้าไปในประโยคจึงทำให้ผู้อ่านในภาษาฉบับแปลเข้าใจความหมายมากขึ้น

2. การแปลโดยใช้คำที่มีความหมายแสดงความรู้สึกแบบเป็นกลาง ๆ หรือน้อยลง (Translation by a more neutral/less expressive word) คือ การเลือกใช้คำที่มีความหมายเป็นกลาง ๆ หรือความหมายน้อยหรือต่ำกว่าภาษาต้นฉบับ

ตัวอย่าง The pregnant women could be suffering from pregnancy related stress after losing their jobs.

หลังจากตงงานหญิงมีครรภ์อาจเป็นโรคเครียดจากการตั้งครรภ์ได้

(คัดลอกจากสุพรรณิ ปิ่นมณี, 2552, หน้า 132-133)

จากประโยคตัวอย่างนี้วลีภาษาต้นฉบับที่ว่า “could be suffering from pregnancy related stress” เมื่อแปลเป็นภาษาฉบับแปลแล้วได้ว่า “อาจเป็นโรคเครียดจากการตั้งครรภ์” ซึ่งความหมายของประโยคนี้ได้แสดงถึงความรู้สึกที่เป็นกลาง ๆ หรือไม่ดูเน้นหนักเกินไป เพราะคำว่า “suffering” นั้นมีความหมายที่แท้จริงว่า เสียดาย ทนทุกข์ ซึ่งถ้าผู้แปลถ่ายทอดตามความหมายที่แท้จริงเนื้อหาของภาษาฉบับแปลอาจจะแสดงถึงความเจ็บปวดทรมานของหญิงมีครรภ์ ด้วยวิธีการแปลเช่นนี้จะทำให้เนื้อหาของภาษาฉบับแปลสื่อความรู้สึกที่เบาบางหรือเป็นกลาง ๆ แต่ใจความของประโยคยังคงเดิม

3. การแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม (Translation by Culture Substitution) กลวิธีนี้เป็นการแปลที่เกี่ยวกับการแทนที่ในเรื่องของวัฒนธรรมเฉพาะที่ผู้แปลต้องการจะสื่อออกมาโดยการแทนที่ความหมายกับวัฒนธรรมของภาษาฉบับแปลทั้งนี้เพื่อให้มีความใกล้เคียงกับความเข้าใจสำหรับผู้อ่านมากขึ้นในภาษาฉบับแปล

ตัวอย่าง A Burmese vendor carried plastic basket on his head.

ผู้ค้าขายชาวพม่าเดินตระกร้าพลาสติกไว้บนศีรษะ

(คัดลอกจากวิชณีโรจน์ กุลธำรง, 2552, หน้า 145)

คำว่า “carried” มีความหมายแท้จริงว่า แบก/หาม/ยก/หิ้ว/ขนส่ง แต่เมื่อศึกษาจากบริบทของประโยคนี้จะเห็นได้ว่า ผู้ค้าขายชาวพม่าที่มักนำพาสิ่งของโดยใช้ตระกร้าแล้ววางไว้บนศีรษะขณะเดินเร่ขายนั้นเป็นวัฒนธรรมที่พวกเขาปฏิบัติกันเป็นปกติในชีวิตประจำวัน หากผู้แปลทำการแปลว่า “ผู้ค้าขายชาวพม่าแบก/หาม/ยก/หิ้ว/ขนส่งตระกร้าพลาสติกไว้บนศีรษะ” อาจรู้สึกว่าการใช้คำว่า แบก/หาม/ยก/หิ้ว/ขนส่ง ดูไม่เข้ากับบริบทและอาจจินตนาการภาพไปยังอีกความหมายหนึ่งการเลือกใช้คำว่า “เดิน” นั้นถือว่าเหมาะสมกับบริบทและสามารถจินตนาการภาพได้จริง

4. การแปลโดยการทับศัพท์หรือการใช้คำทับศัพท์ที่มีคำอธิบายประกอบ (Translation by using a loan word or loan word plus explanation) เป็นกลวิธีที่กล่าวถึงเรื่องการใช้คำทับศัพท์ตามสมัยนิยมซึ่งแสดงถึงความทันสมัยและการยืมคำที่มาจากภาษาอื่นซึ่งแทนการบรรยายในภาษาฉบับแปล แต่อาจมีการแสดงความหมายใกล้เคียง

ตัวอย่าง The battle zone is populated mostly by Moslem Armenians.

สมรภูมินี้ถูกอาศัยอยู่โดยชาวอาร์มาเนียนมุสลิมเป็นส่วนใหญ่

(คัดลอกจากวิชณีโรจน์ กุลธำรง, 2552, หน้า 154)

คำว่า “Armenians” เป็นที่คำยืมมาจากภาษาอังกฤษ ผู้แปลทำการแปลทับศัพท์ว่า “อาร์มาเนียน” เพื่อให้ประโยคดูทันสมัยและเพิ่มคำจากกลุ่ม (Superordinate) ว่า “ชาว” เข้าไปในภาษาฉบับแปล โดยที่ผู้แปลไม่ได้อธิบายถึงลักษณะของชาวอาร์มาเนียนว่าเป็นกลุ่มชนอย่างไร อาศัยบริเวณใด ฯลฯ ผู้แปลต้องการละความหมายไว้ในฐานที่เข้าใจว่า ชาวอาร์มาเนียนเท่านั้นที่ขึ้นอยู่กับการรู้หรือพื้นฐานความเข้าใจของผู้อ่านว่าอยู่ในระดับใดในภาษาฉบับแปล อาจมีการเพิ่มเติมความรู้ด้วยตนเองหรือละเลยเนื้อความไปยังจุดอื่น ๆ โดยขึ้นอยู่กับผู้อ่าน

5. การแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่เกี่ยวข้องกัน (Translation by paraphrase using a related word) กลวิธีนี้ถูกใช้เมื่อผู้แปลต้องการแสดงแนวคิดเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลในเรื่องของคำหรือความหมายต่าง ๆ มีอยู่แล้วในภาษาฉบับแปล แต่ยังคงมีความแตกต่างกันในเรื่องรูปแบบจึงมีการเลือกใช้คำที่มีความสัมพันธ์กันมาช่วยในการแปลทั้งนี้เพื่อให้ภาษาฉบับแปลมีความเป็นธรรมชาติมากขึ้น

ตัวอย่าง The snow had stopped and the morning was bright and the sun was shining. Long icicles, hanging from the eaves, glittered in the sun.
หิมะหยุดตกแล้ว อากาศตอนเช้าสว่างแจ่มใส
น้ำแข็งห้อยย้อยลงมาเป็นสาย ๆ จากชายคาบ้าน
เป็นแสงประกายแวววาว เมื่อต้องแสงตะวัน
(คัดลอกจากสัญญาวิ สายบัว, 2550, หน้า 68)

อธิบายได้ว่าผู้แปลทำการแปลของคำว่า “hanging” ว่า “ห้อยย้อย” โดยที่คำว่า “hanging” มีความหมายเดิมที่แท้จริงว่า “ห้อย” แต่ในที่นี้ผู้แปลเพิ่มคำที่มีความหมายสัมพันธ์กับคำว่า “ห้อย” นั่นคือคำว่า “ย้อย” และนอกจากนี้คำว่า “glittered” นั้นหมายถึง ประกายแวววาว สะดุดตา จากข้อความในภาษาฉบับแปลผู้แปลได้เพิ่มคำที่มีความสัมพันธ์กับคำว่า “glittered” คือคำว่า “แสง” โดยวิธีการแปลแบบนี้ใช้เพื่อบรรยายเนื้อความโดยใช้คำที่มีความสัมพันธ์ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านจินตนาการภาพได้ดีขึ้นรวมถึงเกิดอรรถรสในการเพิ่มขึ้นอีกด้วย

6. การแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่ไม่เกี่ยวข้องกัน (Translation by paraphrase using an unrelated word) ถ้าแนวคิดนี้แสดงถึงการไม่มีข้อมูลทางด้านคำศัพท์ในภาษาฉบับแปลอาจสามารถแปลโดยการศึกษาบริบทแวดล้อม การถอดความอาจทำได้โดยการใช้คำที่มีความหมายกว้าง ๆ ทั่วไป (Translation by a more general word) หรือคำจากกลุ่ม (Superordinate) โดยเฉพาะคำศัพท์ที่มีความซับซ้อนในเรื่องแง่ของความหมายในภาษา

ตัวอย่าง She will attend a group called the Perfect Women in order to save her marriage.
เธอจะเข้าร่วมกลุ่มที่ถูกเรียกว่า “ผู้หญิงสมบูรณ์แบบ”
เพื่อที่จะรักษาชีวิตแต่งงาน ของเธอ
(คัดลอกจากรัชนีโรจน์ กุลธำรง, 2552, หน้า 198)

คำว่า "marriage" มีความหมายว่า การแต่งงาน การสมรส จากข้อความตัวอย่าง ผู้แปลทำการแปลคำว่า "marriage" ออกมาแล้วเพิ่มคำว่า "ชีวิต" เข้าไปในภาษาฉบับแปล เพื่อต้องการให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อความมากขึ้น โดยผู้แปลได้พิจารณาจากบริบทของข้อความเป็นหลักและจึงเลือกใช้คำว่า "ชีวิต" ซึ่งเป็นคำจ่ากลุ่ม (Superordinate) มาช่วยให้ประโยคมีเนื้อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

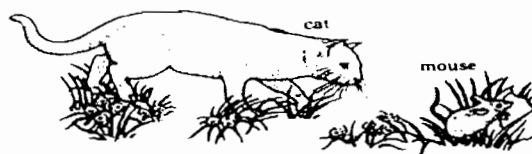
7. การแปลโดยตัดหรือละคำออก (Translation by Omission) กลวิธีนี้เป็นการตัดหรือละการแปลคำบางคำหรือการแปลความรู้สึกออกเพื่อให้เนื้อความมีความกระชับ สมบูรณ์ และเกิดความเข้าใจง่ายแก่ผู้อ่านในภาษาฉบับแปล

ตัวอย่าง The car returns to the road and finally stops, lying on its left side. I can see the driver's shirt. I stop beside him with just one thought in my head: I must get out and help him. At that moment, I feel my wife's nails digging into my arm; she is begging me, please, to drive on and park further off; the other car might explode, catch fire. รถคันนั้นกระดอนกลับมาบนถนนและหยุดนิ่งแอ้งแม้ง ตะแคงซ้าย ผมมองเห็นเสื้อคนขับ เมื่อหยุดรถข้าง ๆ เขา ความคิดเดียวแล่นในหัวผม คือ ต้องลงรถไปช่วย แต่ขณะนั้น ภรรยาหยิกแขนผมขอร้องให้ขับไปจอดเลยออกไปอีกหน่อยเพราะรถคันนี้อาจจะระเบิดไฟไหม้ก็ได้

(คัดลอกจากสุพรรณิ ปินมณี, 2552, หน้า 15)

จากข้อความในภาษาฉบับแปล ผู้แปลถ่ายทอดข้อความโดยการละแปลคำสรรพนาม "I" และ "she" ทั้งนี้เพื่อให้ข้อความของประโยคมีความกระชับ ไม่เยิ่นเย้อและเป็นธรรมชาติที่สุด

8. การแปลโดยมีภาพประกอบหรือตัวอย่างบรรยาย (Translation by Illustration) กลวิธีนี้เป็นทางเลือกที่มีประโยชน์อย่างหนึ่ง เนื่องจากการถ่ายทอดความหมายของคำในภาษาต้นฉบับสู่คำในภาษาฉบับแปลอาจมีความหมายที่ไม่เท่าเทียมกัน การมีภาพประกอบหรือตัวอย่างบรรยายจะทำให้ผู้อ่านในภาษาฉบับแปลเกิดความเข้าใจในความหมายได้อย่างถูกต้องและใกล้เคียงที่สุด เช่น ในพจนานุกรมต่าง ๆ ที่แปลโดยใช้ภาพหรือคำอธิบายเกี่ยวกับภาพสัตว์

mouse /maʊs/ *n* (pl **mice** /maɪs/) 1 (often in compounds) (any of several kinds of) small rodent with a long thin tail: a 'house mouse' o a 'field-mouse' o a 'harvest-mouse. ⇨ *illus.* 2 (fig esp *joc* or *derog*) shy, timid person: His wife, a strange little mouse, never said anything. o Are you a man or a mouse (ie brave or cowardly)? 3 (computing) small hand-held device that is moved across a desk-top, etc to produce a corresponding movement of the cursor, with buttons for entering commands. ⇨ *illus.* at **COMPUTER**. 4 (idm) **play cat and mouse**/ a **cat-and-mouse game** with sb ⇨ **CAT**. quiet as a mouse ⇨ **QUIET**.
 ⇨ **mouser** /'maʊsə(r)/ *n* cat that hunts for or catches mice.
mousy /'maʊsi/ *adj* (-ier, -iest) (*derog*) 1 (esp of hair) dull brown. 2 (of people) timid; shy.
 [] **'mousetrap** *n* trap for catching mice.
'mousetrap 'cheese (*joc*) cheese of poor quality or taste, not good to eat.

ภาพที่ 3 (คัดลอกจาก Oxford Advanced Learner's Dictionary, p. 810 อ้างถึงใน เตือนจิตต์ จิตต์อารี, 2548, หน้า 67)

อธิบายจากรูปภาพตัวอย่างได้ว่า คำว่า “Mouse” ในภาษาต้นฉบับเมื่อแปลเป็นภาษาฉบับแปลแล้วแปลว่า “หนู” ทั้งนี้ผู้อ่านในภาษาฉบับแปลอาจจะจินตนาการภาพได้ไม่ชัดเจนว่า “Mouse” แตกต่างกับคำว่า “Rat” ที่แปลว่า “หนู” อย่างไรเพราะในภาษาไทย Mouse และ Rat ต่างก็แปลว่าหนูเช่นกัน ดังนั้นการแปลโดยมีภาพและคำอธิบายประกอบจากข้อมูลในภาษาต้นฉบับนั้นจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจในความหมายที่แท้จริงและใกล้เคียงตามความหมายที่แท้จริงของภาษาต้นฉบับ

ไนดาและทาเบอร์ (Nida & Taber, 2003, pp.14-31) ได้กล่าวถึงการลำดับความสำคัญของกลวิธีการแปลที่ต้องคำนึงถึงมี 4 ประการ ดังนี้

1. การแปลโดยการยึดตัวบริบท (Contextual Consistency) นั้นมีความสำคัญมากกว่าการยึดตัวภาษา (Verbal Consistency) เพราะบริบทแวดล้อมของคำสามารถบอกความหมายของคำนั้นได้ชัดเจน

2. การแปลโดยการเทียบเคียงต่างรูป (Dynamic Equivalence) นั้นมีความสำคัญมากกว่าวิธีการเทียบเคียงตามรูป (Formal Correspondence หรือ word-for-word Concordance) แม้ว่าวิธีนี้การแปลจะเปลี่ยนไปแต่ในเรื่องของความหมายจากภาษาต้นฉบับยังคงเดิม

3. การแปลในรูปแบบของการได้ยิน (Aural Form) ทางภาษานั้นมีมากกว่าในรูปแบบของการเขียน (Written Form) ซึ่งนิยมใช้ในการแปลภาษาหรือข้อความทางด้านศาสนา

4. การแปลโดยใช้รูปแบบภาษาที่ได้รับความนิยมและได้รับการยอมรับจากผู้ฟัง ซึ่งเป็นการแปลที่ต้องให้ความสำคัญเหนือกว่ารูปแบบทั่วไป เพราะการแปลเช่นนี้จะทำให้มีศักดิ์ศรีในการใช้ภาษามากขึ้น

หอมหวล ขึ้นจิตร์ (2527, หน้า 7) กล่าวถึงกลวิธีการแปลไว้ 7 แบบโดยกลวิธีเหล่านี้จะยึดความหมายจากบริบทและสถานการณ์เป็นสำคัญ ดังนี้คือ

1. การยืมคำหรือทับศัพท์ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลตอบสนองหรือเพิ่มสีสันจากการแปลเหมือนได้จากภาษาเดิม

ตัวอย่าง I have accidentally ripped this dollar note in half, can I still spend it?

ฉันบังเอิญฉีกครึ่งธนบัตรดอลลาร์ แล้วฉันยังคงใช้เงินนี้ได้หรือไม่

(คัดลอกจากเตือนจิตต์ จิตต์อารี, 2548, หน้า 86)

ในที่นี้ผู้แปลได้ใช้กลวิธีการแปลทับศัพท์คำว่า dollar ด้วยคำว่า ดอลลาร์ เนื่องจากคำว่า dollar มีความหมายว่า ดอลลาร์ ซึ่งทั้งความหมายและการออกเสียงเหมือนกัน จึงเป็นคำที่นิยมใช้พูดและเขียน และเมื่อกล่าวถึงคำนี้ผู้คนส่วนมากต่างเข้าใจตรงกัน

2. การยืมสำนวนโครงสร้าง โดยแปลตามโครงสร้างของรูปประโยคในภาษาเดิมทั้งหมด

ตัวอย่าง Those girls are studying English in the class room.

เด็กผู้หญิงหลายคนเหล่านั้นกำลังเรียนภาษาอังกฤษในชั้นเรียน

(คัดลอกจากเตือนจิตต์ จิตต์อารี, 2548, หน้า 85)

จากประโยคตัวอย่างอธิบายได้ว่า กลวิธีการแปลโดยวิธีการยืมสำนวนโครงสร้างนี้เมื่อถ่ายทอดความหมายเป็นภาษาฉบับแปล โครงสร้างของภาษาฉบับแปลยังคงเดิมกับโครงสร้างในภาษาต้นฉบับ แต่ทั้งนี้อาจพบไม่บ่อยนัก

3. การแปลตรงตัว การแปลวิธีนี้จะกระทำได้ถ้าทั้งสองภาษามีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ในการแปลตรงตัวนี้จะ “ใช้ไม่ได้” ถ้าผู้แปลถ่ายทอดภาษาแล้วทำให้ความหมายเปลี่ยนไป ถ่ายทอดแล้วไม่มีความหมาย ถ่ายทอดแล้วมีการผูกประโยคพิสดารไปจากที่ใช้กันในภาษาฉบับแปล ถ่ายทอดแล้วพบว่าไม่มีสถานการณ์การใช้ภาษาที่เทียบหรือใกล้เคียงกับภาษาเดิม หรือถ่ายทอดแล้วใช้ระดับภาษาผิดไป

ตัวอย่าง I'll take the children to the party if you collect them from school.

ฉันจะพาเด็ก ๆ ไปงานเลี้ยงเอง ถ้าคุณไปรับพวกเขาที่โรงเรียน

(คัดลอกจากเตือนจิตต์ จิตต์อารี, 2548, หน้า 103)

อธิบายจากประโยคได้ว่า เป็นการแปลที่ทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลมีความเท่าเทียมกันในเรื่องโครงสร้างความหมายและบริบท จึงทำให้เนื้อความที่ถ่ายทอดออกมามีความสมบูรณ์ครบถ้วนและได้ใจความ

4. การเปลี่ยนที่ (Transposition) คือ การเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์จากภาษาต้นฉบับเป็นโครงสร้างใหม่ในภาษาฉบับแปลโดยที่ความหมายไม่เปลี่ยนแปลง

ตัวอย่าง Should people complain about the quality of any goods, please refer them directly to the customer services department.

ถ้าลูกค้าต้องการต่อว่าเรื่องคุณภาพสินค้า โปรดติดต่อโดยตรงที่แผนกบริการลูกค้า

(คัดลอกจากเตือนจิตต์ จิตต์อาวี, 2548, หน้า 103)

จากเนื้อความในภาษาฉบับแปลพิจารณาได้ว่า ความหมายของเนื้อความในภาษาต้นฉบับเมื่อถ่ายทอดออกมาในภาษาฉบับแปลแล้วเนื้อความยังคงเดิมแต่มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์ในภาษาฉบับแปลบ้างทั้งนี้เพื่อให้เนื้อความเหมาะสมกับบริบทของเรื่องมากขึ้น

5. การปรับ/การเปลี่ยน (Modulation) คือ “ต้อง” ปรับความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ในรูปประโยคเสียใหม่เพราะองค์ประกอบในรูปประโยคของภาษาฉบับแปลมีรูปตายตัวเช่นนั้น หรืออาจจะ “เลือก” ปรับได้บ้าง ถ้าภาษาฉบับแปลมิได้มีรูปแบบตายตัวแต่ต้องเป็นไปตามไวยากรณ์ของภาษาฉบับแปล

ตัวอย่าง Longing to be with you, I decided to cancel my appointment tonight.

ฉันตัดสินใจเลิกนัดกับคนอื่นเพราะฉันอยากอยู่กับคุณ

(คัดลอกจากสัญญาวิ สายบัว, 2550, หน้า 72)

ในที่นี้ประโยคในภาษาต้นฉบับมีการนำเป็นประโยครองขึ้นก่อน คือ “Longing to be with you” แล้วจึงตามด้วยเป็นประโยคหลัก คือ “I decided to cancel my appointment tonight” แต่ในภาษาฉบับแปลผู้แปลทำการแปลโดยนำประโยคหลักขึ้นก่อน และจึงตามด้วยประโยครอง ซึ่งแปลออกมาแล้วได้ใจความที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ของภาษาฉบับแปล (ในที่นี้หมายถึง ภาษาไทย)

6. การเทียบเคียง (Equivalence) คือ การใช้ถ้อยคำหรือสำนวนที่ให้ความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันในสองภาษา

ตัวอย่าง He is always making thin excuses for being late. เขามักจะแก้ตัวไปน้ำขุ่น ๆ เวลามาสาย

(คัดลอกจากวรรณถ วิมลเฉลา, 2535, หน้า 74)

ในที่นี้อธิบายได้ว่า “making thin excuses” คือสำนวนที่อยู่ในภาษาต้นฉบับเมื่อถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปลแล้ว (ในที่นี้หมายถึง ภาษาไทย) จะมีความใกล้เคียงกับสำนวนที่ว่า “แก้ตัวไปน้ำขุ่น ๆ” ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าเนื้อความของภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลมีความหมายเท่าเทียมกัน จึงทำให้เนื้อความในภาษาฉบับแปลมีความสละสลวยราบรื่น และได้ใจความ

7. การดัดแปลง (Adaptation) จำเป็นต้องกระทำเมื่อภาษาฉบับแปลไม่มีสถานการณ์ที่จะใช้สำนวนอย่างนั้นในภาษาต้นฉบับ

ตัวอย่าง A: The plane did not arrive on time, did it?

B: No, unfortunately not.

ก: เครื่องบินไม่ได้เข้าตามเวลาใช่ไหม

ข: ใช่ น่าเสียดายจริง ๆ

(คัดลอกจากสัญญาวิ สายบัว, 2550, หน้า 72)

ผู้แปลใช้กลวิธีการดัดแปลงข้อความเพื่อเพิ่มลีลาและอรรถรสให้กับการอ่านจากตัวอย่างในภาษาฉบับแปลมีการดัดแปลงคำแปลในประโยคที่ว่า "No, unfortunately not" เป็น "ใช่ น่าเสียดายจริง ๆ" ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านในภาษาฉบับแปล (ในที่นี้หมายถึง ภาษาไทย) เข้าใจเนื้อความได้ง่ายยิ่งขึ้น และเหมาะสมกับรูปแบบการใช้ในภาษาพูด

สัญญาวิ สายบัว (2550, หน้า 43-45) กล่าวว่ากลวิธีการแปลว่ามี 2 ลักษณะ คือ

1. การแปลแบบตรงตัว (Literal Translation) คือ การแปลที่พยายามรักษารูปแบบของการนำเสนอความคิด (Form) ของภาษาต้นฉบับเอาไว้ในภาษาฉบับแปลให้มากที่สุด รูปแบบที่ว่านี้หมายถึง คำ ระเบียบวิธีการเรียงคำ ระเบียบวิธีการจัดกลุ่มความหมายเข้าเป็นประโยค และการเรียงประโยคเข้าเป็นข้อความที่ใหญ่ขึ้นเป็นลำดับ และรวมถึงการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่าง ๆ

ตัวอย่างการแปลแบบตรงตัว

ต้นฉบับ Fifteen minutes a day devoted to one definite study will make one a master in a dozen years.

ฉบับแปล สิบห้านาทีต่อหนึ่งวันที่ผู้หนึ่งใช้สำหรับศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะจะทำให้ผู้นั้นเป็นผู้ชำนาญการคนหนึ่งได้ในเวลาสิบสองปี

(คัดลอกจากเชวง จันทระเขตต์, 2528, หน้า 141)

2. การแปลแบบเอาความ (Free Translation) การแปลแบบนี้มีลักษณะที่แตกต่างกับการแปลตรงตัวหลายประการ ประการแรกในเรื่องรูปแบบ (Form) ที่ผู้แปลใช้ในการถ่ายทอดภาษาอาจจะแตกต่างไปจากรูปแบบที่ใช้ในภาษาต้นฉบับ อีกประการหนึ่ง คือ การเรียงลำดับความคิดอาจจะไม่เหมือนกัน ประโยคหรือวลีใดที่กล่าวไว้เป็นอันดับต้น ๆ ในภาษาต้นฉบับ อาจถูกจัดให้อยู่ในลำดับหลัง ๆ ในภาษาฉบับแปล การเปลี่ยนรูปแบบให้แตกต่างจากต้นฉบับนี้มีความมุ่งหมาย อยู่ประการเดียว คือ เพื่อให้งานแปลนี้สามารถทำหน้าที่สื่อความหมายของภาษาต้นฉบับไปสู่ผู้อ่านได้อย่างครบถ้วนและสมบูรณ์ โดยไม่มีเหตุใดที่ทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดพลาดความหมายและความเข้าใจมีความสำคัญกว่าอย่างอื่น จึงเป็นธรรมดาที่รูปแบบการเสนอความคิด (โครงสร้าง วลี ประโยค) ของภาษาต้นฉบับที่ผู้อ่านไม่คุ้นเคยจะเอามาใช้ไม่ได้ในบทแปล

ตัวอย่างการแปลแบบเอาความ

(ข้อความเดียวกับตัวอย่างการแปลแบบตรงตัว)

ต้นฉบับ Fifteen minutes a day devoted to one definite study will make one a master in a dozen years.

ฉบับแปล ถ้าเราใช้เวลาวันละสิบห้านาทีเพื่อศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะเราจะเป็นผู้ชำนาญการในเรื่องนั้นได้ในเวลาสิบสองปี

(คัดลอกจากเขวง จันทรเขตต์, 2528, หน้า 141-142)

จากแนวคิดในการนำเสนอข้างต้นกล่าวสรุปได้ว่า การแปลนั้นมีหลากหลายวิธีด้วยกัน ได้แก่ การแปลแบบแบ่งขอบเขต ลำดับหรือชั้น การแปลแบบยึดมั่นในตัวบริบท เทียบเคียงรูป การแปลเอาความ การแปลตรงตัว การแปลโดยการยืมคำ ยืมสำนวน การแปลโดยการแทนที่ วัฒนธรรม การแปลแบบตัดหรือละบางคำออก เป็นต้น ซึ่งในขั้นตอนการแปลนั้นผู้แปลจะเลือกใช้กลวิธีอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับเรื่องที่ต้องการจะแปลและความถนัดของผู้แปลเอง โดยผู้แปลต้องคำนึงถึงในเรื่องการรักษาเนื้อความเดิมของภาษาต้นฉบับ การถ่ายทอดความหมาย รูปแบบและลีลาของภาษาต้นฉบับไว้คงเดิม อาจมีการปรับหรือเปลี่ยนได้ขึ้นอยู่กับตัวผู้แปลและบริบทหรือสถานการณ์ของภาษานั้น

การแปลวรรณกรรม

กรมวิชาการ (2533, หน้า 1-7) ได้กล่าวถึงวรรณกรรมแปลว่าแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ร้อยแก้ว เช่น ตำราวิชาการต่าง ๆ สารคดี บันทึกคดี (นิทาน นิยาย นวนิยาย เรื่องสั้น บทละครพูด ฯลฯ) บทความ ปद्यุทธา รวมถึงคำขวัญ คำประกาศ เป็นต้น อีกประเภทหนึ่งคือ งานแปลร้อยกรองอันได้แก่ บทกวีและโคลงประเภทต่าง ๆ การแปลวรรณกรรมที่ได้นั้นต้องยึดถือความถูกต้องและความครบถ้วนของเนื้อความสำคัญ นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงเจตนาของผู้เขียนว่า มีวัตถุประสงค์ในการเขียนอย่างไร ต้องการเขียนให้ใครอ่าน แล้วผู้แปลจึงจะเลือกใช้ภาษาถ้อยคำสำนวนที่จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจความได้อย่างชัดเจน

การแปลร้อยแก้วประเภทบันทึกคดี ผู้แปลต้องรักษาไว้ในเรื่องเนื้อหา ความคิด อรรถรส และอารมณ์ของต้นฉบับไว้ในลักษณะที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกที่กำลังอ่านงานในภาษาของตัวอยู่ไม่ใช่งานแปล ซึ่งกรมวิชาการได้แบ่งแนวการแปลหนังสือประเภทความเรียงหรือร้อยแก้วได้ดังนี้

1. การแปลแบบประโยคต่อประโยคหรือคำต่อคำ คือ การแปลที่ต้องรักษาเนื้อความเดิมไว้ให้มากที่สุดแต่ต้องแปลเป็นภาษาไทยที่อ่านได้รู้เรื่อง อ่านเข้าใจอย่างชัดเจน มักใช้ในการแปลตำราวิชาการต่าง ๆ

2. การแปลโดยตัดทอนผลความออกตามที่พิจารณาเห็นสมควร ผู้แปลสามารถตัดข้อความที่เป็นผลความออกได้ ทั้งนี้ต้องแน่ใจว่าจะไม่ทำให้เรื่องเสียอรรถรสไป เพราะการแปลเรื่องสั้นบางเรื่องมีการสนทนาของตัวละครไม่กี่ตัวผู้แปลจึงไม่ควรตัดเนื้อความออกไป หากว่ามีสำนวนสุภาษิตที่สามารถใช้ภาษาไทยเทียบเคียงได้ก็ให้ใช้อย่างเหมาะสม การแปลนวนิยาย

บางเรื่องอาจจะมีภาษาปากหรือภาษาตลาดอยู่บ้าง และไม่ควรรู้ใช้คำลามกหรือหยาบคายเพราะ อาจจะไม่เหมาะกับผู้อ่านที่เป็นเยาวชน

3. การแปลอย่างเรียบเรียง ผู้แปลจะต้องอ่านข้อความในภาษาต้นฉบับจนจบย่อหน้า แล้วจึงมาเขียนเรียบเรียงใหม่ให้มีใจความกะทัดรัดกว่าเดิม โดยที่เนื้อหาไม่การเพิ่มเติมหรือ ตัดทอน

4. การแปลอย่างอิสระ กลวิธีนี้เป็นที่นิยมในหมู่นักแปลบันเทิงคดีไทยในอดีตกล่าวคือ จะตัดพลาความที่เห็นว่าไม่สำคัญออก แล้วอาจเพิ่มเติมบางส่วนให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นหรือถูกรสนิยม ของนักอ่านชาวไทยมากขึ้น

5. การแปลเก็บเอาแต่ความสำคัญ มักพบในการแปลวรรณคดีที่อ่านยาก ๆ เพื่อจะทำให้ ภาษาฉบับแปลอ่านได้ง่ายขึ้น

6. การแปลเก็บความย่อ ๆ โดยเฉพาะตอนที่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องรู้รายละเอียดก็ได้ เพียงให้ทราบเนื้อเรื่องติดต่อกันกับตอนที่ผู้แปลเห็นว่าสำคัญ ซึ่งได้แปลไว้อย่างละเอียด แบบคำ ต่อคำหรือประโยคต่อประโยค เพื่อรักษาเนื้อแท้ของภาษาต้นฉบับให้ผู้อ่านได้เห็นเป็นตอน ๆ ไป ดวงตา สุกพล (2541, หน้า 45) ได้กล่าวถึงการแปลวรรณกรรมว่า การแปลวรรณกรรม นั้นผู้แปลต้องใช้ความรู้เชิงวรรณคดีและความรู้สึกอันละเอียดละอ่อนของผู้แปลเป็นสำคัญจะต้อง พิจารณาเนื้อหาของงานแปลอย่างรอบคอบ โดยผู้แปลจะต้องระลึกไว้ว่า ต้องไม่ถ่ายทอดภาษา ออกมาเป็นถ้อยคำหรือสำนวนที่เข้าใจยาก สับสน หรือวกวนจนทำให้ผู้อ่านเกิดความไม่เข้าใจว่า ถ้อยคำหรือข้อความนั้นหมายความว่าอย่างไร ทั้งสำนวนและความหมายเป็นเรื่องที่สำคัญที่จะต้อง ไปสื่อออกมาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้แปลวรรณกรรมต้องเอาใจใส่อย่างมากในเรื่อง เนื้อหาของข้อความที่จะแปลและสำนวนที่จะใช้ในการแปล ทั้งนี้ผู้ที่เขียนวรรณกรรมในแต่ละเรื่อง มีสำนวนในการเขียนหรือแนวทางในการเขียนที่เป็นแบบเฉพาะตัวที่แตกต่างกัน ทั้งในด้านการ สร้างรูปประโยคและการสื่อความคิด ผู้แปลจะต้องถ่ายทอดทั้งภาษาและความคิดสู่ภาษา ฉบับแปลให้ชัดเจน สมบูรณ์ ครบถ้วนและมีลักษณะเป็นถ้อยคำที่เข้าใจง่าย สละสลวยและ ราบรื่น

หลักในการแปลวรรณกรรมนั้นสิทธา พินิจภูวดล (2543, หน้า 82-83) ได้กล่าวถึง หลักในการแปลวรรณกรรมว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในการแปลวรรณกรรมคือ การรักษาไว้ซึ่งความ หมายเดิมโดยให้มีความครบถ้วนถูกต้องไม่เปลี่ยนแปลงหรือแปรความหมายเป็นอย่างอื่น ไม่กลายเป็น ตรงกันข้าม และรักษาอรรถรสของความหมายไว้คงเดิม เช่น รสรัก เศร้าโศก เบื่อหน่าย สงสัย หวาดระแวง วิชา ชื่นชม ห่วงใย แค้นใจ ซาบซึ้งในความดี ความอ่อนโยน เป็นต้น นอกจากนี้ สิทธา พินิจภูวดล (2543) ยังเน้นว่าการรักษาความหมายและรสของความหมายเดิมเป็นหัวใจ ของการแปลงานบันเทิงคดี ผู้แปลต้องใช้ศิลปะที่ละเอียดลึกซึ้งซึ่งเพราะงานแปลเช่นนี้เป็นศิลปะ อย่างแท้จริง

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การแปลวรรณกรรมเป็นกระบวนการแปลเรื่องราว หรือเนื้อความต่าง ๆ ที่นักเขียนในภาษาต้นฉบับได้ทำการถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของงานเขียน และผู้แปลคือ ผู้ที่ทำการถ่ายทอดภาษาต้นฉบับนั้นไปสู่ผู้อ่านในภาษาฉบับแปล ในการแปล

ผู้แปลต้องพิจารณาถึงเนื้อหาของเรื่องเป็นอันดับแรก การเลือกใช้วิธีการแปลแบบใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับผู้แปล และสิ่งสำคัญที่สุดในการแปลคือ การคงความหมายเดิมของภาษาต้นฉบับไว้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์ เนื้อความในภาษาฉบับแปลที่ถ่ายทอดออกมาแล้วให้ความรู้สึกว่าร่าเริง สละสลวย และเข้าใจง่าย สร้างความประทับใจหรือเพิ่มอรรถรสให้กับผู้อ่านในภาษาฉบับแปล

นวนิยายเรื่อง Slumdog Millionaire และเกมชีวิต พิฆิต 1,000 ล้าน

พรานอักษร (2549) ได้กล่าวถึง นวนิยายเรื่อง เกมชีวิต พิฆิต 1,000 ล้านไว้ในบล็อก พรานอักษรของเว็บไซต์ชื่อ จุดประกาย วรรณกรรม ว่า เกมชีวิตพิฆิต 1,000 ล้านหรือในชื่อภาษาอังกฤษว่า Q&A (Slumdog Millionaire) เรื่องราวของ 'ราม โมฮัมหมัด โทมัส' บริกรหนุ่ม กำพร้าวัย 18 ปี จากชุมชนแออัดในมุมไบได้ไปเล่นเกมอภิมหาเศรษฐีพันล้าน ชนะการตอบคำถามทุกข้อ แต่เขาถูกกล่าวหาว่าโกง จึงถูกจับยัดเข้าห้องขัง ซึ่งเป็นผลงานของวิคัส สวาร์ป (Vikas Swarup) นักการทูตอินเดียที่เคยประจำอยู่ในประเทศตุรกี อเมริกา เอิโอเปีย และอังกฤษ เขาเขียนและตีพิมพ์หนังสือเล่มนี้เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนักการทูตอยู่ในประเทศอังกฤษ ซึ่งนวนิยายเรื่องนี้ได้รับการแปลไปแล้วกว่า 25 ภาษา และจัดสร้างเป็นภาพยนตร์อีกด้วย ทั้งนี้บุณชริกา ทับเคตุ ผู้ใช้เวลาร่วมสองเดือนในแปลนวนิยายอินเดียเรื่องนี้ออกมาเป็นฉบับภาษาไทย เธอเล่าถึงความยากของการแปลว่า "จริง ๆ การแปลหนังสือมันก็มีความยากทุกวรรณกรรม แต่ว่าที่ยากหน่อยสำหรับเล่มนี้คือเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรมของเรากับอินเดีย ต้องค้นคว้าเยอะ เวลาแปลติดขัดในแง่ที่ว่าหลายเรื่องที่เราไม่ค่อยเข้าใจ เรื่องเกี่ยวกับสงคราม เขาก็มีเรื่องประวัติศาสตร์ปาकिสถาน อินเดีย สงครามการสู้รบหรือแม้แต่กีฬาที่อินเดียนิยมกัน ซึ่งได้รับมาจากอังกฤษที่ต้องมีศัพท์เทคนิค บางที่ไม่เข้าใจก็ต้องไปหาข้อมูลว่ามันเป็นยังไง คนเขียนเขาก็อธิบายไม่ละเอียดเพราะเขารู้ที่อยู่แล้ว แต่เราก็ต้องไปหาข้อมูลเพิ่มเติม" ต่อจากนั้น พรานอักษรยังกล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติของผู้แปลว่า ตัวนักแปลสาวนั้นเธอจบมาทางด้านอักษรศาสตร์ก่อนจะหันไปเรียนต่อด้านนิติศาสตร์ เธอมีมุมมองต่อนวนิยายเรื่องนี้ในฐานะนักอ่าน และนักแปลว่า "เคยอยู่ในฐานะคนอ่านมาก่อนคิดว่าการอ่านวรรณกรรมสักเล่มหนึ่งเราก็ต้องอยากได้อะไรกลับไปบ้าง เช่น ความเพลิดเพลินหรือว่าความรู้ คิดว่าหนังสือเล่มนี้ในฐานะที่เป็นวรรณกรรมก็ให้ครบทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นความเพลิดเพลิน ความตื่นเต้นเร้าใจ วรรณกรรมอินเดียที่เคยอ่านมาส่วนมากเป็นเรื่องชนชั้น คตินิยม ความเชื่อ สำหรับวรรณกรรมยุคใหม่นี้อาจจะได้จากโลกทัศน์ที่เปิดขึ้น แสดงความเป็นตัวตนของตัวเองมากขึ้น เรื่องของชนชั้นไม่ได้แบ่งชัดเจนเหมือนสมัยก่อน" นอกจากนี้พรานอักษรยังกล่าวถึงความคิดเห็นของตัวผู้แปลอีกว่า สำหรับผู้แปลเธอบอกว่า "ประทับใจโครงเรื่อง ตัวละคร และการดำเนินเรื่อง วางโครงเรื่องว่าเรื่องจะเป็นอย่างไร เป็นเรื่องซ้อนเรื่อง หมายถึงเรื่องดำเนินซ้อนกันไปสองชั้น ส่วนตัวละครพระเอกเขาได้สัมผัสความทุกข์ยากที่สุดมาแล้ว ทำให้เขาเห็นว่ามนุษย์ต้องมีความเห็นอกเห็นใจกัน มนุษย์ต้องมีคุณธรรม ถ้าสังคมโลกนี้มีแต่คนแก่งแย่งกัน ไม่เคยช่วยเหลือกัน เราจะอยู่ลำบาก จะเห็นว่าหลายตอนเขารอดได้เพราะว่าได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น นั่นเป็นเพราะว่าเขาไปช่วยเหลือผู้อื่นก่อน ทำให้โลกนี้ดูน่าอยู่ขึ้นมา ความด้อยโอกาสทางด้านการศึกษาไม่ได้ทำให้เขาด้อย

คุณธรรมหรือจริยธรรมไปด้วย" และเธอลำบากอีกว่า "เขาวางโครงเรื่องดีมาก ประณีต เรื่องที่เล่ามามันไม่ได้เรียงตามเวลา มันเรียงตามเรื่องที่เขาผูกโครงเรื่องไว้ว่ามันเป็นเกมเศรษฐี คำถามแต่ละคำถามมันจะเฉลยว่าเขารู้คำตอบได้อย่างไร เหมือนกับเล่าชีวิตเขาโดยผ่านคำถาม ถามขึ้นมาเล่าให้กับคนในเรื่องฟัง เหตุใดเขาถึงได้รู้คำตอบ ชีวิตของเขาก็เปิดเผยออกมาเรื่อย ๆ แต่ว่ามันยากที่จะเรียงคำถามตามเวลาของชีวิตเลยเล่าขึ้นมาตามคำถามนั้น แต่พอเอาทั้งหมดมารวมกันมันจะต่อกันได้พอดี เป็นองค์รวมที่จังหวะดีมาก เขาค่อนข้างมีความลึกซึ้งของตัวละคร" (พราณอักษร, 2549)

สรุปได้ว่า นวนิยายต้นฉบับเรื่อง *Slumdog Millionaire* เป็นนวนิยายที่มีชื่อเสียงและได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ได้รับการแปลไปยังอีกหลาย ๆ ภาษาทั่วโลก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เขียนเป็นนักการทูตชาวอินเดียที่มีทัศนคติที่เป็นกลางในด้านความถูกต้องและมองเห็นผู้คนชาวอินเดียด้วยความเป็นอินเดียเช่นกัน จึงถ่ายทอดเรื่องราวเค้าโครงความจริงทางด้านชีวิต สังคม ความเชื่อ และวัฒนธรรมผ่านตัวละครชาวอินเดีย ซึ่งผู้เขียนทำได้อย่างยอดเยี่ยม ซึ่งสะท้อนได้จากการได้รับความนิยมจากทั่วทั้งจากนักอ่านทั่วโลกและกลายเป็นภาพยนตร์ในเวลาต่อมา ส่วนทางด้านนวนิยายฉบับแปลเรื่อง เกมชีวิต พิฆิต 1,000 ล้านในภาคภาษาไทย ผู้แปลทำได้อย่างยอดเยี่ยมเช่นกัน ในเรื่องการใช้สำนวน สืลภาษาและกลวิธีการแปลถ่ายทอดข้อความที่แฝงไปด้วยกลืนอายของสภาพสังคม ความเชื่อ และวัฒนธรรมอินเดียต่าง ๆ ได้อย่างละมุนละไม ไม่มีสะดุดและที่สำคัญแม้ว่าผู้อ่านในภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลจะไม่มีภูมิหลังเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของอินเดียก็สามารถอ่านนวนิยายเรื่องนี้ได้อย่างเพลิดเพลิน สนุกสนาน เพราะผู้เขียนเล่าเรื่องได้อย่างชัดเจน สามารถเห็นภาพได้ ผูกเนื้อเรื่องได้สนุกและน่าติดตาม รวมทั้งผู้แปลสามารถถ่ายทอดภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งได้อย่างสมบูรณ์ ไม่มีติดขัดเสมือนว่าอ่านจากนวนิยายต้นฉบับจริง

ทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้สรรพนาม "it"

การใช้คำสรรพนามแทนที่คำนามนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้คำนามเดิมซ้ำ ซึ่งเป็นอีกกลวิธีหนึ่งของงานเขียนที่สามารถสร้างอรรถรสและสุนทรีภาพให้แก่ผู้อ่าน ในการใช้คำสรรพนาม "it" นี้มีการศึกษาและคำอธิบายการใช้ไม่มากนักทั้งในภาษาอังกฤษและภาษาไทย ทั้งนี้ได้ทำการรวบรวมการศึกษาและการวิเคราะห์รูปแบบสรรพนาม "it" จากผู้ที่ศึกษาในเรื่องคำสรรพนาม "it" มีดังนี้

ชันวูร์ตและแวน เอ็ก (Zandvoort & Van EK. 1975, pp. 128-137) ได้กล่าวถึง การใช้คำสรรพนาม "it" ในหนังสือชื่อ *A Handbook Of English Grammar* พร้อมกับยกตัวอย่างดังนี้

1. "it" ใช้อ้างถึงสิ่งที่ไม่มีชีวิต

ตัวอย่าง Is this house your own?

- Yes, I bought it in 1938.

2. "it" ใช้กล่าวถึงสัตว์ซึ่งบ่งบอกถึงความคุ้นเคยใกล้ชิดกับสัตว์ชนิดนั้น ๆ น้อยกว่าที่ใช้

คำสรรพนาม he และ she แทนตัวสัตว์นั้น ๆ

ตัวอย่าง We found the dog with a long snake in his mouth, and shaking it furiously.

3. "it" อ้างถึงเด็กทารกที่ยังไม่สามารถระบุเพศได้อย่างชัดเจนหรือสิ่งที่ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลง เช่น ในร้อยกรองเรื่อง We are seven ของ Wordsworth ในตอนหนึ่งว่า

ตัวอย่าง 'Poor Frank! Was all the beef gone? Did it get nothing but bread and cheese and gingerbeer?'

4. "it" อ้างถึงคำนามที่แสดงกลุ่มบุคคลที่ถูกกล่าวถึงร่วมกัน

ตัวอย่าง Give the public full information so that it may judge for itself.

5. "it" ใช้เพื่อแสดงกลุ่มคำ อนุประโยคหรือประโยคที่เกิดขึ้นก่อน

ตัวอย่าง I hear that John has given up football. --- I rather expected it; he was never very keen.

6. "it" ให้นำหน้ากลุ่มของคำหรืออนุประโยคที่ตามมา

ตัวอย่าง He made it clear that it was a matter of months.
It was clear that it was a matter of months.

7. ในบางประโยค "it" ที่เป็นการบรรยายเนื้อความอาจมีการละทิ้ง "it" การละทิ้งนี้จะถูกใช้ในกรณีที่เกี่ยวกับการบรรยายถึงกลุ่มวลีต่าง ๆ เช่น to think fit (proper), to see fit รูปแบบคำกริยาและคุณศัพท์เข้าด้วยกันโดยเน้นที่คำคุณศัพท์

ตัวอย่าง After ten years' devoted service he thought fit to discharge her without a pension.

8. "it" อ้างถึงการวางอยู่ข้างหน้าต้นประโยคด้วย it is หรือ it was เพื่อเน้นว่าเป็นส่วนที่มาก่อนของประโยค

ตัวอย่าง It was riding to hounds that my son met him.

9. "it" อ้างถึงการวางอยู่ด้านหลังของประโยคเพื่อใช้บอกชื่อหรือแสดงตัว

ตัวอย่าง Go and see who it is who rings.
It is John and Mary.

10. ในกริยาบางตัว "it" ถูกใช้เป็นรูปประธานหรือรูปกรรมที่เป็นทางการ เพื่อใช้อ้างถึงความคิดที่คลุมเครือหรือการไม่ได้คิดอะไรเลย เช่น

รูปประธานที่เป็นทางการที่มี it นำหน้าคำกริยาหรือวลีที่บ่งบอกถึงสภาพอากาศ

ตัวอย่าง It snows.

It was raining.

รูปประธานที่เป็นทางการที่มี it นำหน้าเพื่อใช้แสดงถึงเวลาและระยะทาง

ตัวอย่าง It is three o'clock.

It is six miles to Oxford.

รูปประธานที่เป็นทางการที่มี it นำหน้าเพื่อใช้กล่าวถึงการไม่ระบุว่าเป็นใครหรือสิ่งใดโดยเฉพาะ

ตัวอย่าง It says in the Bible that all men are liars.

11. "it" เกิดขึ้นเมื่อเป็นรูปกรรมที่เป็นทางการ

ในบางวลี เช่น to fight it out, to have it out, let him have it hot

ตัวอย่าง The Ayes have it.

หลังคำกริยาบางตัว เช่น to chuck, to hang, to hop

ตัวอย่าง Chuck it, Charley!

หลังคำนามที่กริยามีความหมายมาจากคำนามที่เป็นบุคคลหรือคำนามที่เป็นสิ่งของ และหลังคุณศัพท์ rough ที่ใช้เป็นคำกริยา

ตัวอย่าง I am quite prepared to rough it.

12. ในวรรณคดีอังกฤษ "it" ใช้เพื่อหลักในการเน้นย้ำเมื่อถูกใช้แทนที่การคัดค้าน คำนาม หรือสรรพนามตัวอื่น

ตัวอย่าง There were huge maps on the walls, hand-drawn.

The men who had drawn them had already been in sealed camps for six weeks. This, we thought, was it. This was it, at last. At last, we were going to know where it was to be. Alastair Barthwick, 'Ten Years Back: The Normandy Landing', (The Listener, June 17, 1954, p. 1036

อ้างถึงในซันวัวร์ (Zandvoort, 1975, p.137)

ซินแคลร์และคณะ (Sinclair et al., 1996, pp.518-560) ได้รวบรวมและจำแนกโครงสร้างของคำสรรพนาม "it" ไว้ในหนังสือชื่อ *The Cobuild Series* เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและนำไปใช้ได้เป็นอย่างดีโดยได้แบ่งรูปแบบเป็น 4 หมวดดังต่อไปนี้

1. คำสรรพนาม "it" ขึ้นต้นที่มีหน้าที่เป็นประธาน (Introductory it as Subject)
2. คำสรรพนาม "it" ขึ้นต้นที่มีหน้าที่เป็นกรรม (Introductory it as Object)
3. คำสรรพนาม "it" ทัวไปที่มีหน้าที่เป็นประธาน (General it as Subject)
4. คำสรรพนาม "it" ทัวไปที่มีหน้าที่เป็นกรรม (General it as Object)

จากหมวดหมู่ที่กล่าวข้างต้นซินแคลร์และคณะ (Sinclair et al., 1996, pp.518-560) ยังจัดหมวดหมู่แยกย่อยและยกตัวอย่างประกอบดังนี้

1. คำสรรพนาม "it" ซึ่งขึ้นต้นโดยทำหน้าที่เป็นประธาน (Introductory it as Subject)

ในที่นี้คำสรรพนาม "it" ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค หรือเรียกว่า Dummy Subject ซึ่งประกอบไปด้วย 6 รูปแบบใหญ่ดังนี้

- 1.1 รูปแบบ : it + verb + clause มี 5 รูปแบบย่อยดังนี้

it + verb + that

ตัวอย่าง It seemed that I was right.

it + verb to-infinitive

ตัวอย่าง It helps to talk.

it + verb + wh-question

ตัวอย่าง It doesn't matter what you think.

it + verb + when/if

ตัวอย่าง It hurts when you forget to write.

it + verb as if/as though/like

ตัวอย่าง It sounds as if they made a dreadful mistake.

1.2 รูปแบบ : it + verb + to + noun + clause มี 4 รูปแบบย่อย ดังนี้

it + verb + to + noun + that

ตัวอย่าง It seems to me that I had done everything
I could.

it + verb + to + noun + to-infinitive

ตัวอย่าง It fell to me to organize the event.

it + verb + to + noun + wh-question

ตัวอย่าง It matters to me what happens to you.

it + verb + to + noun + as if/as though/like

ตัวอย่าง It sounds to me as if you don't want to help her.

1.3 รูปแบบ : it + verb + preposition + clause มี 2 รูปแบบย่อย ดังนี้

it + verb + preposition + that

ตัวอย่าง It came to light that he had not been
telling the truth.

it + verb + preposition + to-infinitive

ตัวอย่าง It was up to me to decide what to do.

1.4 รูปแบบ : it + be + verb-ed + clause มี 3 รูปแบบย่อยดังนี้

it + be + verb-ed + that

ตัวอย่าง It is thought that the temple was used in
the third century.

it + be + verb-ed + to-infinitive

ตัวอย่าง It was decided to cancel the meeting.

it + be + verb-ed + wh-question

ตัวอย่าง It is not known what causes the disease.

1.5 รูปแบบ : it + verb + noun + clause มี 11 รูปแบบย่อยดังนี้

it + verb + noun + that

ตัวอย่าง It struck me that the story would make a good film.

it + verb + noun + to-infinitive

ตัวอย่าง It worries me to see you unhappy.

it + verb + noun + wh-question

ตัวอย่าง It beats me why sales are falling.

it + verb + noun + when/if

ตัวอย่าง It worries me when you come home late.

it + verb + noun-ing

ตัวอย่าง It's no fun working all weekend.

it + verb + noun + amount before/since

ตัวอย่าง It's only a matter of time before he finds out.

it + verb + noun + for + noun + to-infinitive

ตัวอย่าง It looks months for them to answer my letters.

it + verb + noun + noun + to-infinitive

ตัวอย่าง It took me ages to finish my work.

it + verb + amount + for + noun + that

ตัวอย่าง It said a lot of him that he was able to apologize.

it + verb + noun + adjective + that

ตัวอย่าง It drove him crazy that he couldn't do anything to help.

it + verb + noun + adjective + to-infinitive

ตัวอย่าง It makes me sick to think about all the thefts.

1.6 รูปแบบ: it + verb + adjective + clause มี 7 รูปแบบย่อยดังนี้

it + verb + adjective + that

ตัวอย่าง It seems likely that she will leave soon.

it + verb + adjective + to-infinitive

ตัวอย่าง It is difficult to see in the dark.

it + verb + adjective + wh-question

ตัวอย่าง It became apparent how ill she was.

it + verb + adjective + when/if

ตัวอย่าง It is nice when people compliment you.

it + verb + adjective + -ing

ตัวอย่าง It is interesting seeing what happens here.

it + verb + adjective + of + noun + to-infinitive

ตัวอย่าง It's nice of you to come.

it + verb + adjective + for + noun + to-infinitive

ตัวอย่าง It is impossible for me to arrive any earlier.

2. คำสรรพนาม "it" ที่ขึ้นต้นโดยทำหน้าที่เป็นกรรม (Introductory it as Object)

ในที่นี้คำสรรพนาม "it" ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค หรือเรียกว่า Dummy Object ซึ่งประกอบไปด้วย 5 รูปแบบใหญ่ดังนี้

2.1 รูปแบบ : subject + verb + it + clause มี 2 รูปแบบย่อยดังนี้

subject + verb + it + that

ตัวอย่าง I loved it that he cared enough to ask.

subject + verb + it + when/if

ตัวอย่าง I hate it when she's away.

2.2 รูปแบบ : subject + verb + it + to + noun + clause มี 2 รูปแบบย่อยดังนี้

subject + verb + it + to + noun + that

ตัวอย่าง I put it to him that he may have been wrong.

subject + verb + it + to + noun + to-infinitive

ตัวอย่าง I owe it to my parents to work hard.

2.3 รูปแบบ : subject + verb + it + as + noun/adjective + clause มี 3 รูปแบบย่อยดังนี้

subject + verb + it + as + noun/adjective + that

ตัวอย่าง He regards it as significant that the Government is suggesting cuts.

subject + verb + it + as + noun/adjective + to-infinitive

ตัวอย่าง They accept it as their responsibility to educate the public.

subject + verb + it + as + noun/adjective + when/if

ตัวอย่าง He would take it as an insult if I left.

2.4 รูปแบบ : subject + verb + it + noun + clause มี 3 รูปแบบย่อยดังนี้

subject + verb + it + noun + that

ตัวอย่าง I thought it a pity that she did not get the job.

subject + verb + it + noun + to-infinitive

ตัวอย่าง They felt it their duty to visit her in hospital.

subject + verb + it + noun + when/if

ตัวอย่าง I'd consider it a compliment if you accepted.

2.5 รูปแบบ: subject + verb + it + adjective + clause มี 4 รูปแบบย่อยดังนี้

subject + verb + it + adjective + that

ตัวอย่าง He made it clear that he would not negotiate.

subject + verb + it + adjective + to-infinitive

ตัวอย่าง I find it hard to understand your motives.

subject + verb + it + adjective + wh(clause)

ตัวอย่าง He left it unclear whether he would resign or not.

subject + verb + it + adjective + when/if

ตัวอย่าง I think it best if you tell him the truth.

3. คำสรรพนาม "it" ซึ่งทำหน้าที่ทั่วไปเป็นประธาน (General it as Subject)

ในที่นี้คำสรรพนาม "it" ทำหน้าที่เป็นประธานที่อ้างถึงสถานการณ์ทั่วไปและไม่ได้เจาะจงถึงสิ่งใดในประโยค ซึ่งประกอบไปด้วยรูปแบบดังนี้

3.1 it + verb การใช้กริยาในรูปแบบนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องอากาศ

ตัวอย่าง Outside it was drizzling steadily and the city looked gray.

3.2 it + verb + adjective การใช้กริยาในรูปแบบนี้ส่วนใหญ่ถูกใช้เมื่อต้องการชี้หรือบ่งบอกเกี่ยวกับอากาศ อุณหภูมิ หรือแสงสว่าง

ตัวอย่าง It was chilly, and he was glad of his coat and scarf.

3.3 it + verb + adjective + preposition /adverb การใช้กริยานี้ถูกตามด้วยกลุ่มคำคุณศัพท์และบุพบทหรือกลุ่มกริยาวิเศษณ์ อาจถูกใช้เพื่อชี้หรือบ่งบอกความคิดเห็นของสิ่งที่เป็นอยู่ในที่แห่งนั้น

ตัวอย่าง It was awful in hospital.

3.4 it + verb + noun การใช้กริยานี้ถูกตามด้วยกลุ่มคำนาม ในกรณีของกริยา be และ come นั้น be และ come เองเป็นกลุ่มคำนามที่เป็นส่วนขยาย และอีกกรณีหนึ่งของกริยา be blowing เป็นกรรม

ตัวอย่าง It was four o'clock in the morning.

We get called out all weathers --usually when it's blowing a gale.

3.5 it + verb + to + noun การใช้กริยานี้ถูกตามด้วยบุพบทอื่นที่ประกอบด้วย to และกลุ่มคำนาม ในที่นี้บุพบทนี้เป็นกรรมวลี

ตัวอย่าง It got to the point where we just could not bear to be in the same room as each other.

3.6 it + verb + preposition/adverb + that การใช้กริยานี้ถูกตามด้วยบุพบทลีหรือกลุ่มคำวิเศษณ์และ that clause

ตัวอย่าง It says here they have live music.

4. คำสรรพนาม "it" โดยมีหน้าที่ทั่วไปเป็นกรรม (General it as Object) ในที่นี้คำสรรพนาม "it" ทำหน้าที่เป็นกรรมที่อ้างถึงสถานการณ์ทั่วไปและไม่ได้เจาะจงถึงสิ่งใดในประโยค ซึ่งประกอบไปด้วยรูปแบบดังนี้

4.1 subject + verb + it คือกริยาที่มี it ตามหลัง

ตัวอย่าง 'One of them was so bad,' said Chernikov, 'we thought he has snuffed it.'

It's already past your bedtime. Hop it.

The moment I faced him all your years of teaching went down the drain. I'm afraid I blew it.

But if you prepared to rough it then make the trek over to the Rocky Shore and try from there.

Watch it! Sam. You're going to spill that if you're not careful.

4.2 plural noun + verb + it + Particle คือ กริยาถูกใช้กับประธานที่เป็นพหูพจน์ โดยมี it และอนุภาคตามหลัง

ตัวอย่าง She and her mother made it up.

subject + verb + it + Particle + with + noun คือ กริยาที่ถูกใช้กับประธานที่อ้างถึงผู้ที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนร่วม โดยมี it และส่วนอนุภาคตามหลัง นอกจากนี้บุพบทลีที่เริ่มต้นด้วย with จะถูกใช้เพื่อชี้ให้เห็นถึงผู้ที่มีความเกี่ยวข้องหรือมีส่วนร่วม

ตัวอย่าง He tries to slug it out with bigger, stronger man.

4.3 subject + verb + it + preposition/ adverb คือ กริยาที่ถูกตามด้วย it และบุพบทลีหรือกลุ่มกริยาวิเศษณ์บุพบทลีหรือกลุ่มกริยาวิเศษณ์นี้เป็นคำหรือวลีที่ใช้ขยายประธาน

ตัวอย่าง Seconds later a cacophony of sirens began and I hot-footed it home.

I love it here. Everybody is so polite.

4.4 subject + verb + it adjective/adverb คือ กริยาที่มี it และกลุ่มคุณศัพท์หรือกลุ่มกริยาวิเศษณ์ตามหลัง

ตัวอย่าง She says the graduates' perception is the commerce offers more opportunities to strike it rich.

4.5 subject + verb + it + noun คือ กริยาที่มี it และกลุ่มคำนามตามหลัง โดยกลุ่มคำนามนี้เป็นส่วนขยายกรรม

ตัวอย่าง Maybe in ten years or so when I'm not wining any more I'll call it a day and retire.

4.6 subject + verb + it + -ed คือกริยาที่มี it และกริยารูป -ed ของกริยาอื่นตามหลัง

ตัวอย่าง Sure I had to help her. I had a job, did not I? Compared to her and everyone else in my family, I had it made.

4.7 subject + verb + it + infinitive คือ กริยาที่มี it และรูปกริยาที่แสดงความหมาย โดยไม่ผันตามรูปประธานหรือกาลของกริยาตัวอื่นตามหลัง

ตัวอย่าง This was a chance for them to stretch -to explore different themes and let it all hang out.

4.8 subject + verb + it + over + noun คือ กริยาที่มี it และบุพบทวลีเริ่มต้นด้วย over ตามหลัง โดยที่บุพบทนี้เป็นกรรมบุพบท

ตัวอย่าง In Egypt priests were a privileged class, lording it over common folk.

4.9 subject + verb + it + to + noun คือ กริยาที่มี it และบุพบทวลีเริ่มต้นด้วย to ตามหลัง โดยที่บุพบทวลีนี้เป็นกรรมบุพบท

ตัวอย่าง I have to hand it to you, you do have a knock for making plans.

4.10 subject+ verb + it + Particle + Particle +noun คือ กริยาที่มี it ส่วนอนุภาคที่มีสองส่วนและกลุ่มคำนามตามหลัง

ตัวอย่าง I know how badly I've behave, I'd like to make it up to you, Cathy.

4.11 subject + verb + preposition + it คือ กริยาที่มีบุพบทวลีที่ลงท้ายด้วย it โดยที่บุพบทวลีนี้อยู่หลังจากคำกริยา

ตัวอย่าง Did he actually say, 'Just give me five years and we'll be rolling in it'?

ทางด้านประพจน์ศรี สระกุล (Prapatsri Sarakoon, 1982, pp.100-102) ได้อธิบายวิธีการใช้คำสรรพนาม "it" ไว้ 7 วิธีในอีกแง่มุมหนึ่งในเรื่องหน้าที่ของสรรพนาม "it" ในประโยคอย่างน่าสนใจดังต่อไปนี้

1. "it" ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคที่ไม่ต้องการระบุถึงผู้ทำกริยานั้น

ตัวอย่าง It must be snowing in Toronto right now.

2. "it" ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคเมื่อต้องการกล่าวถึงเรื่องอากาศ เวลา ระยะทาง หรือการแสดงตน

ตัวอย่าง It's not cold today; on the country, it's very warm.

-- อากาศ

What time is it? It's half past eight. -- เวลา

It's about two hours' drive to get there.

-- ระยะทาง

Who is it? I don't know who it is. -- การแสดงตน

3. "it" ทำหน้าที่เป็นประธานตามหลักไวยากรณ์ของอนุประโยค โดยประธานของประโยคที่แท้จริงจะอยู่ในวลีหรืออนุประโยคที่ตามมา

ตัวอย่าง It is important to cook this meal thoroughly.

It is foolish to pretend to like somebody that you don't.

4. "it" ทำหน้าที่เป็นสรรพนามในประโยคที่เป็นส่วนขยายของประธานที่แท้จริงซึ่งแยกออกจากส่วนที่เป็นกริยา

ตัวอย่าง It is her car that he wants.

5. "it" ทำหน้าที่เป็นสรรพนามที่ไม่ต้องมีความหมายเพื่อเลื่อนวลีหรืออนุประโยคไปไว้ท้ายประโยค

ตัวอย่าง I think it pity that this project was canceled.

6. "it" บางครั้งถูกใช้เป็นนามานุกรม (Noun Clause) ที่สามารถเป็นกรรมของกริยาบางตัวได้

ตัวอย่าง I appreciate it that you doesn't wake me up when you left this morning.

(as an alternative to "appreciate the fact that ...")

7. "it" ทำหน้าที่เลื่อน "that clause" ที่เป็นประธานโดยตรงของกริยากรรมวากออกไป

ตัวอย่าง It was agreed that each member would invite a guest.

สรุปได้ว่า การใช้คำสรรพนามแทนที่คำนามนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้คำนามเดิมซ้ำ ซึ่งเป็นอีกกลวิธีหนึ่งของงานเขียนที่สามารถสร้างอรรถรสและสุนทริยภาพให้แก่ผู้อ่าน สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมคำอธิบายประกอบตัวอย่างเกี่ยวกับทฤษฎีการใช้คำสรรพนาม "it" จากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ดังนี้

ซันวูร์ตและแวน เอ็ก (Zandvoort & Van EK. 1975) ผู้ที่กล่าวถึง การใช้คำสรรพนาม "it" ในหนังสือชื่อ *A Handbook Of English Grammar*

ซินแคลร์และคณะ (Sinclair et al., 1996) ผู้ที่รวบรวมและจำแนกโครงสร้างของคำสรรพนาม "it" ไว้ในหนังสือชื่อ *The Cobuild Series*

ประพาศรี สระกุล (Prapatsri Sarakoon, 1982) ผู้ที่อธิบายวิธีการใช้คำสรรพนาม "it" ในเรื่องหน้าที่ของสรรพนาม "it" ในประโยคไว้ในหนังสือชื่อ *Practical English Grammar for College Student*

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำโครงสร้างของคำสรรพนาม "it" ของซินแคลร์ และคณะ (Sinclair et al., 1996) มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาพฤติกรรมการแปลคำสรรพนาม "it" ตามบริบทที่ปรากฏในนวนิยายฉบับแปลเรื่อง เกมชีวิต พิชิต 1,000 ล้าน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการแปลคำสรรพนาม "it" นั้นยังปรากฏการศึกษาน้อยมาก ในที่นี้ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการแปลคำสรรพนาม "it" และงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับกลวิธีการแปลคำศัพท์และสำนวน ซึ่งมีดังต่อไปนี้

โสมวรรณ ทองเนียม (2544) ได้ศึกษาคำสรรพนาม "it" จากนวนิยายเรื่อง "แม่โขง" ซึ่งเป็นผลงานการประพันธ์ของ Paul Adirex (ปองพล อติเรกสาร) โดยมีวิภาดา กิตติโกวิทเป็นผู้แปล จากการศึกษพบว่า คำสรรพนามที่พบใช้ในนวนิยายต้นฉบับภาษาอังกฤษ สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทหลักคือ 1) คำสรรพนาม "it" ทำหน้าที่เป็นคำสรรพนามแบบไม่อ้างถึงตัวผู้กระทำ 2) คำสรรพนาม "it" ทำหน้าที่เป็นบุรุษสรรพนาม โดยใช้อ้างถึงสิ่งที่กล่าวมาแล้วทั้งที่เป็นประธานและกรรมของประโยค และ 3) คำสรรพนาม "it" พบใช้ในสำนวนหรือภาษาที่ไม่เป็นทางการ และพบว่าคำสรรพนาม "it" ในฉบับแปลสามารถแปลออกมาได้เป็น 4 ลักษณะ ดังนี้ 1) การแปลแบบตรงตัว 2) การแปลคำสรรพนาม "it" ด้วยคำที่เกี่ยวข้องเนื่องกัน 3) การจัด/การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประโยคใหม่ และ 4) การตัดทิ้งไม่แปล ผลการศึกษาที่พบว่า ผู้แปลมักใช้การแปลแบบตรงตัวและพบการใช้คำสรรพนาม "it" เป็นส่วนมาก การใช้คำสรรพนาม "it" แบบไม่อ้างถึงตัวผู้กระทำจะพบใช้ในการแปลแบบจัด/เปลี่ยนแปลงโครงสร้างเป็นส่วนใหญ่ ลักษณะการแปลแบบอื่นนั้นจะพบคละกันไป และการตัดทิ้งไม่แปลพบใช้ในทุกลักษณะของคำสรรพนาม "it"

ปิยะดา โล (2551) ได้ศึกษากลวิธีการแปลสำนวนและกริยาสีภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในบทภาพยนตร์การ์ตูน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์กลวิธีการแปลสำนวน (Idioms) และกริยาสี (Phrasal Verbs) ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลสำนวนและกริยาสีภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ในบทภาพยนตร์การ์ตูน ผลการศึกษาพบว่า กลวิธีการแปลตรงตัว เป็นกลวิธีที่ปรากฏการใช้มากที่สุดทั้งในการแปลสำนวนและกริยาสี ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในบทภาพยนตร์การ์ตูน กลวิธีการแปลที่ปรากฏการใช้รองลงมาคือ การแปลเอาความ ส่วนกลวิธีการแปลที่ปรากฏการใช้น้อยที่สุดทั้งในการแปลสำนวนและกริยาสี ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในบทภาพยนตร์การ์ตูนคือ การแปลตีความ นอกจากนี้ยังมีกลวิธีการแปลแบบอื่นที่ปรากฏในการแปลสำนวน และกริยาสีภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่ปรากฏในบทบรรยายภาพยนตร์ 6 เรื่อง คือ การละไม่แปล

วิมลมาลย์ แก้ววิมล (2551) ได้ศึกษากลวิธีการแปลคำศัพท์และสำนวนที่ใช้บรรยาย ประเพณีส่วนบุคคลหรือประเพณีเกี่ยวกับชีวิต ประเพณีส่วนรัฐบาลหรือรัฐพิธี และประเพณีส่วน ชุมชนจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในนวนิยายเรื่อง “สี่แผ่นดิน” จากการศึกษา พบว่า ผู้แปล ใช้กลวิธีในการแปลคำศัพท์และสำนวนที่ใช้เรียกและบรรยายประเพณีส่วนบุคคลทุกกลวิธี ยกเว้น กลวิธีการแปลตรงตามรูปแบบและเนื้อหาของภาษาต้นฉบับ และการแปลโดย การเลือกใช้คำหรือสำนวนที่แสดงความรู้สึกแบบเป็นกลาง ๆ กลวิธีการแปลที่ผู้แปลใช้มากที่สุด 3 อันดับแรกคือ การแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้างเป็นที่รู้จักทั่วไป หรือแปลโดยใช้ คำจากกลุ่มแปลโดยการถอดความด้วยการใช้ถ้อยคำเพิ่มคำที่มีความสัมพันธ์กัน หรือใช้สำนวนในภาษาแปลที่เกี่ยวข้องกับภาษาต้นฉบับ และแปลโดยการอธิบายความยกตัวอย่างประกอบ

สำหรับการแปลคำศัพท์และสำนวนที่ใช้เรียกและบรรยายประเพณีส่วนรัฐบาล พบว่า ผู้แปลใช้กลวิธีในการแปลคำศัพท์และสำนวนที่ใช้เรียกและบรรยายประเพณีส่วนรัฐบาลทุกกลวิธี ยกเว้นกลวิธีแปลโดยการเลือกใช้ถ้อยคำ หรือสำนวนที่แสดงความรู้สึกแบบเป็นกลาง ๆ และแปล โดยการแทรกคำอธิบายไว้ในวงเล็บ หรือในรูปแบบของการใช้เชิงอรรถเพื่อบรรยายหรือให้ ความหมาย กลวิธีการแปลที่ผู้แปลใช้มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ แปลโดยการใช้คำที่มีความหมาย กว้างเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป หรือแปลโดยการใช้คำกลุ่มแปลโดยการถอดความด้วยการใช้ถ้อยคำ เพิ่มคำที่มีความสัมพันธ์กัน หรือใช้สำนวนในภาษาแปลที่เกี่ยวข้องกับภาษาต้นฉบับ และแปลโดย การละข้อความหรือละคำบางคำออก

ในการแปลคำศัพท์และสำนวนที่ใช้เรียกและบรรยายประเพณีส่วนชุมชน กลวิธีการ แปลที่พบ 3 อันดับแรก ได้แก่ แปลโดยการอธิบายความยกตัวอย่างประกอบ แปลโดยการละ ข้อมความหรือละคำบางคำออก และแปลโดยการใช้คำทับศัพท์แล้วเพิ่มคำอธิบาย

สรุปได้ว่า จากผลกวจวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลคำสรรพนามต่าง ๆ โดยเฉพาะ คำสรรพนาม “it” ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการแปลคำสรรพนามต่าง ๆ โดยผู้แปลต้องคำนึงถึงเป็นเรื่องสำคัญ รวมถึงบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องของเนื้อเรื่องนั้นด้วย สำหรับกลวิธีการแปลซึ่งมี หลากหลายวิธีผู้แปลสามารถปรับใช้หรือนำไปประยุกต์ให้เข้ากับ งานแปล เพื่อให้งานแปลออกมาอย่างสมบูรณ์ ถูกต้องคงความหมายเดิมของภาษาต้นฉบับ และมีลีลาในการถ่ายทอด ก่อให้เกิดสุนทรียภาพให้แก่ผู้อ่าน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการแปลครั้งนี้จะเป็นแนวทางประกอบในการศึกษารูปแบบคำสรรพนาม “it” ซึ่งทำ หน้าที่เป็นประธานและกรรมของประโยคจากนวนิยายต้นฉบับ เรื่อง Slumdog Millionaire รวมถึงการศึกษากลวิธีการแปลคำสรรพนาม “it” จากบริบทที่ปรากฏนวนิยายฉบับแปลเรื่อง เกมชีวิต พิชิต 1,000 ล้านของผู้วิจัยต่อไป

สรุปท้ายบท

ในบทนี้เป็นการกล่าวถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การแปลกับการสื่อสาร สรุปได้ว่า การแปลกับการสื่อสารนั้นมีความสัมพันธ์กันในแง่

ของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทางด้านความคิดเห็น ประสบการณ์ ความรู้สึก เป็นต้น ซึ่งจะถูกถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของการเขียนในภาษาหนึ่ง แต่ถ้าผู้รับสารเป็นบุคคลที่ใช้อีกภาษาหนึ่ง อาจไม่เข้าใจหรือไม่สามารถเข้าถึงความหมายที่แท้จริงของสาร จึงมีความจำเป็นต้องมีกระบวนการแปลมาเกี่ยวข้องเพื่อให้การสื่อสารสามารถเข้าถึงบุคคลหนึ่งในอีกภาษาหนึ่ง สำหรับการสื่อสารนี้ประกอบ ผู้ส่งสาร สาร และผู้รับสาร

2. ความหมายและขอบข่ายทฤษฎีการแปล สรุปได้ว่า การแปลคือการถ่ายทอดหรือการแทนที่ความหมายจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง โดยผู้แปลจะต้องคงไว้ในเรื่องของความหมาย รูปแบบ และลีลาของภาษาต้นฉบับไว้อย่างสมบูรณ์ ในการเลือกแปลด้วยวิธีใดนั้น ต้องคำนึงถึงบริบท สถานการณ์และวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลเพื่อให้งานแปลนั้นสื่อความหมายออกมาผ่านงานเขียนได้สละสลวยและเป็นธรรมชาติ

3. กลวิธีการแปล สรุปได้ว่า การแปลนั้นมีหลากหลายวิธีด้วยกัน ได้แก่ การแปลแบบแบ่งขอบเขต ลำดับหรือชั้น การแปลแบบยึดมั่นในตัวบริบท เทียบเคียงรูป การแปลเอาความ การแปลตรงตัว การแปลโดยการยืมคำ ยืมสำนวน การแปลโดยการแทนที่วัฒนธรรม การแปลแบบตัดหรือละบางคำออก เป็นต้น ซึ่งในขั้นตอนการแปลนั้นผู้แปลจะเลือกใช้กลวิธีอย่างใดขึ้นอยู่กับเรื่องที่ต้องการจะแปลและความถนัดของตัวผู้แปลเอง โดยผู้แปลต้องคำนึงถึงในเรื่องการรักษาเนื้อความเดิมของภาษาต้นฉบับ การถ่ายทอดความหมาย รูปแบบและลีลาของภาษาต้นฉบับไว้คงเดิม อาจมีการปรับหรือเปลี่ยนได้ขึ้นอยู่กับตัวผู้แปลและบริบทหรือสถานการณ์ของภาษานั้น

4. การแปลวรรณกรรม สรุปได้ว่า การแปลวรรณกรรมเป็นกระบวนการแปลเรื่องราวหรือเนื้อความต่าง ๆ ที่นักเขียนในภาษาต้นฉบับได้ทำการถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของงานเขียนและผู้แปลคือ ผู้ที่ทำการถ่ายทอดภาษาต้นฉบับนั้นไปสู่ผู้อ่านในภาษาฉบับแปล ในการแปลผู้แปลต้องพิจารณาถึงเนื้อหาของเรื่องเป็นอันดับแรก การเลือกใช้วิธีการแปลแบบใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับผู้แปล และสิ่งสำคัญที่สุดในการแปลคือ การคงความหมายเดิมของภาษาต้นฉบับไว้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์เนื้อความในภาษาฉบับแปลที่ถ่ายทอดออกมาแล้วให้ความรู้สึกว่าร่าเริง สละสลวย และเข้าใจง่าย สร้างความประทับใจหรือเพิ่มอรรถรสให้กับผู้อ่านในภาษาฉบับแปล

5. นวนิยายเรื่อง Slumdog Millionaire และเกมชีวิต พิชิต 1,000 ล้าน สรุปได้ว่า Slumdog Millionaire เป็นนวนิยายที่มีชื่อเสียงและได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ได้รับการแปลไปยังอีกหลาย ๆ ภาษาทั่วโลก ผู้เขียนถ่ายทอดเรื่องราวเค้าโครงความจริงทางด้านชีวิต สังคม ความเชื่อ และวัฒนธรรมผ่านตัวละครชาวอินเดีย ส่วนทางด้านเกมชีวิต พิชิต 1,000 ล้านในภาคภาษาไทย ผู้แปลใช้สำนวน ลีลาภาษาและกลวิธีการแปลถ่ายทอดข้อความที่แฝงไปด้วยกลิ่นอายของสภาพสังคม ความเชื่อ และวัฒนธรรมอินเดียต่าง ๆ ได้อย่างละมุนละไม ไม่มีสะดุดและที่สำคัญแม้ว่าผู้อ่านในภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลจะไม่มีภูมิหลังเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของอินเดียก็สามารถอ่านนวนิยายเรื่องนี้ได้อย่างเพลิดเพลินและสนุกสนาน

6. ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการใช้สรรพนาม "it" สรุปได้ว่า การใช้คำสรรพนามแทนที่คำนาม นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้คำนามเดิมซ้ำ ซึ่งเป็นอีกกลวิธีหนึ่งของงานเขียนที่สามารถ สร้างอรรถรสและสุนทรียภาพให้แก่ผู้อ่าน สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมคำอธิบาย เกี่ยวกับทฤษฎีการใช้คำสรรพนาม "it" จากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ดังนี้

ซันวูร์ตและแวน เอ็ก (Zandvoort & Van EK. 1975) ผู้ที่กล่าวถึง การใช้คำสรรพนาม "it" ในหนังสือชื่อ *A Handbook Of English Grammar*

ซินแคลร์และคณะ (Sinclair et al., 1996) ผู้ที่รวบรวมและจำแนกโครงสร้างของ คำสรรพนาม "it" ไว้ในหนังสือชื่อ *The Cobuild Series*

ประพาศรี สระกุล (Prapatsri Sarakoon, 1982) ผู้ที่อธิบายวิธีการใช้คำสรรพนาม "it" ในเรื่องหน้าที่ของสรรพนาม "it" ในประโยคไว้ในหนังสือชื่อ *Practical English Grammar for College Student*

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำโครงสร้างของคำสรรพนาม "it" ของซินแคลร์ และคณะ (Sinclair et al., 1996) มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาพฤติกรรมการเปล่งคำสรรพนาม "it" ตามบริบทที่ปรากฏในนวนิยายฉบับแปลเรื่อง เกมชีวิต พิชิต 1,000 ล้าน

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปล่ง คำสรรพนามต่าง ๆ โดยเฉพาะคำสรรพนาม "it" ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการ เปล่งคำสรรพนามต่าง ๆ โดยผู้แปลต้องคำนึงถึงเป็นเรื่องสำคัญ รวมถึงบริบทแวดล้อม ของเนื้อเรื่องนั้นด้วย สำหรับกลวิธีการแปลซึ่งมีหลากหลายวิธีผู้แปลสามารถปรับใช้หรือนำไป ประยุกต์ให้เข้ากับงานแปล เพื่อให้งานแปลออกมาอย่างสมบูรณ์ ถูกต้อง คงความหมายเดิมของ ภาษาต้นฉบับและมีลีลาในการถ่ายทอด ก่อให้เกิดสุนทรียภาพให้แก่ผู้อ่าน